

Årsredovisning

Färgelanda kommun

2013

VERSION 1.01 Kommunfullmäktige
2014-04-09 §58, Dnr 2014-128

Innehållsförteckning

Färgelanda kommun.....	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Organisationschema	5
Förvaltningsberättelse	6
Personalredovisning	9
Folkhälsa och välfärd	14
Miljöredovisning.....	16
Ekonomisk redovisning	18
Resultaträkning	22
Balansräkning.....	23
Kassaflödesanalys	24
Notförteckning.....	25
Driftsredovisning.....	30
Investeringsredovisning	31
Verksamhetsåret i siffror; diagram	32
Kommunfullmäktige	33
Kommunstyrelse & stab	36
Sektor Omsorg	38
Sektor Barn & utbildning	51
Sektor Kultur & fritid	56
Sektor Service	59
Valbohem AB.....	66
Färgelanda Vatten AB	67
Redovisningsprinciper	68
Begreppsförklaringar	69
Budget- och Bokslutsberedningens yttrande kring 2013 års bokslut	70
Revisionsyttrande	71
5 år i sammandrag.....	72

Färgelanda kommun

Downtown Färgelanda augusti 2013

Färgelanda kommun gränsar i söder till Bohuslän. Kommunen har kvar spår från en mycket intressant fornhistoria med bl.a. Håvesten vid Ättehögsullen söder om samhället. Inte långt därifrån ligger Färgelandas fina golfbana.

Kommunen har ca 6600 invånare. Näringslivet består -förutom av serviceföretag - till stor del av företag inom tillverkningsindustrin där många entreprenörer verkar som underleverantörer till fordonsindustrin. En av de större privata arbetsgivarna är IAC Group som har en fabriksanläggning i Färgelanda tätort.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Färgelanda kommun arbetar ständigt med att utveckla och kvalitetssäkra våra verksamheter. Vi har under 2013 även utvärderat flera verksamheter vilket gett oss ett bra underlag för nya ställningstaganden.

Ett exempel är den genomlysning av skolan som GR Utbildning genomförde och genomlysningen av vår Individ och familjeomsorg. Även Dalslandssamarbetet utvärderas för att säkerställa att vi har en effektiv organisation som har kommuninvånarna i centrum även här. Vi fortsätter arbetet med att fokusera på våra kärnverksamheter.

Under 2013 har vi haft förmånen att få flera nya duktiga medarbetare. Många söker de tjänster som kommunen annonserar ut. Som exempel har vi rekryterat Socialchef samt Barn och utbildningschef.

Inom omsorg är ombyggnad av vårt demenscenter på Håvesten klart. Inflyttning i nyrenoverade rum och lokaler genomfördes under början av året. Sommaren 2013 gjordes arbetena på utsidan av demenscentret klart och hösten 2013 återinvigdes Håvestensgårdens Demenscenter.

Maten tillagas numera ute på avdelningarna vilket är mycket uppskattat. Vi sätter våra brukare i fokus och försöker hela tiden att utvecklas för att bli bättre.

Färgelanda kommun är en av få kommuner som väljer att köra ut varm mat till de som av olika anledningar behöver hjälp med det här. Det här är något som många uppskattar.

Vi har arbeta med en kulturplan som Kommunfullmäktige har ställt sig bakom. Kulturarbetet i Färgelanda och våra många duktiga föreningar ger avtryck i vår omvärld.

Färgelanda kommun har också tagit många initiativ för en bättre miljö som exempel fortsätter vi satsningen på investeringar som innebär minskad energianvändning. Färgelanda kommun har uppmärksammat för vårt miljöarbete.

Arbetslösheten har under 2013 sjunkit med 1.2 % i Färgelanda, i dec 2013 var det 8.9%. För ungdomar 18 – 24 år har arbetslösheten sjunkit med 6.0 % i dec 2013 var det 15.4 % vilket är mycket positivt. Flera företag i kommunen ser en positiv trend och har nyanställt under 2013

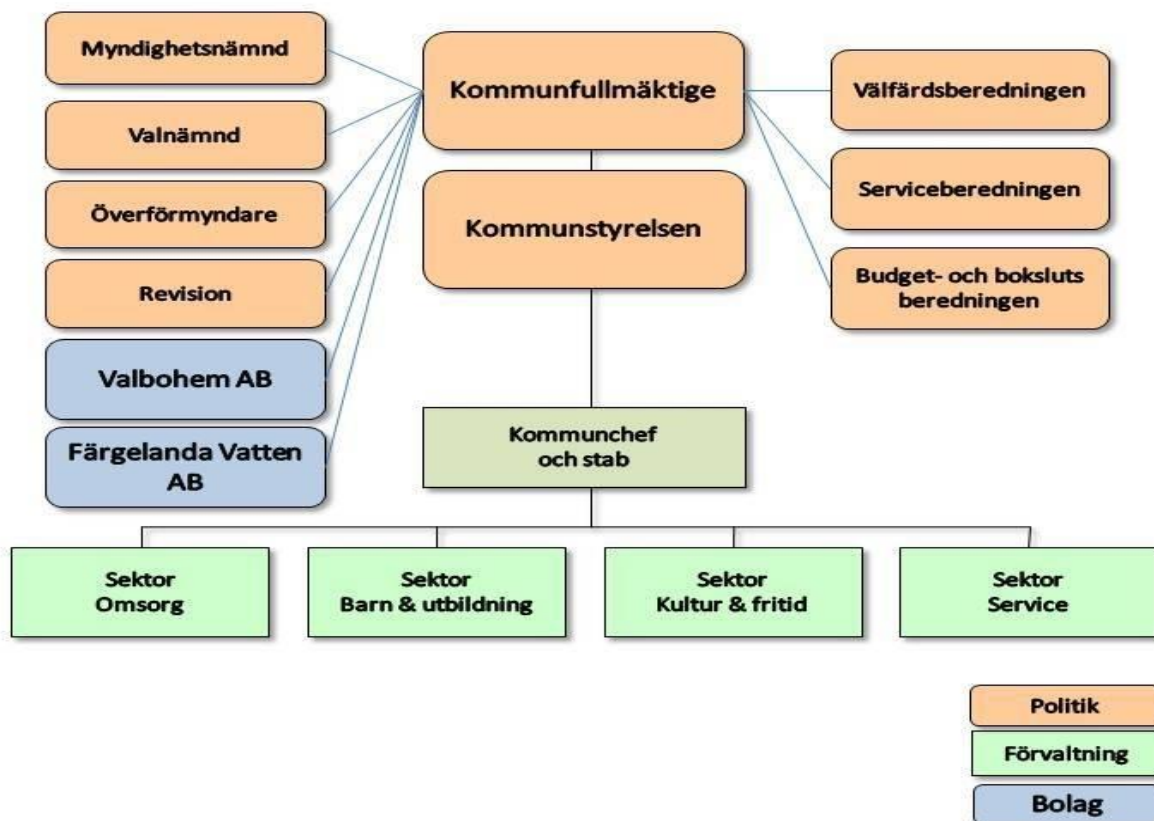
Kommunen har ett fantastiskt strategiskt läge och potential för byggande av attraktiva bostäder. Flera intressanta områden ger förutsättningar för en positiv utveckling även befolkningsmässigt. Vi arbetar för nya bostäder i kommunen.

Ekonomiskt var det tufft i början av året. KS var tvungna att vidta åtgärder för att våra verksamheter skulle hålla budget. Därefter har det mesta gått vår väg. Vi har i och för sig beslutat om extra amortering av lån samt beslut som medfört lägre kostnad för vår pensionsskuld. Vi har fått en återbetalning av tidigare inbetalda premier från AFA med c. 5 miljoner. Våra verksamheter har vänt ett prognostiserat underskott i verksamheten till ett positivt resultat.

Resultatet för Färgelanda kommun är mycket bra. Resultat 22,5 miljoner ger oss mycket bra förutsättningar för framtiden. Under tre år har vi ett sammanlagt positivt resultat på över 40 miljoner.

Organisationschema

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 35 ledamöter, valda av folket i de allmänna valen vart fjärde år. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2010-2014:

- Socialdemokraterna: 10 mandat
- Centerpartiet: 8 mandat
- Moderaterna: 7 mandat
- Kristdemokraterna: 3 mandat
- Folkpartiet: 2 mandat
- Vänsterpartiet: 2 mandat
- Sverigedemokraterna: 2 mandat
- Miljöpartiet: 1 mandat

Politikerna är uppdragsgivarna

Det är politikerna i Färgelanda kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder som är ytterst ansvariga för den kommunala servicen. De anger inriktningen för kommunens verksamheter, vad som ska prioriteras och genomföras. De styr kommunen genom att sätta upp mål, ge uppdrag och genom att fördela resurser till de olika verksamheterna ur kommunens totala budget.

De kommunanställda är verkställande

Det är de anställda, medarbetare och chefer som ansvarar för att politiska beslut genomförs i det dagliga arbetet. De hanterar frågor om ekonomi, kvalitet, planering och arbetsledning. De anställda ansvarar också för att ta fram underlag för politiska beslut, att följa upp verksamheterna och att återredovisa detta till uppdragsgivarna – politikerna.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Kommunens årsredovisning avlämnas av Kommunstyrelsen till Kommunfullmäktig och vänder sig i första hand till kommunfullmäktige och förtroendevalda i kommunen.

Syftet med årsredovisningen är att ge information om det gångna årets verksamhet och ekonomi. Den innehåller en förvaltningsberättelse med bland annat avstämning av finansiella mål och mål för verksamheterna, ekonomisk redovisning samt respektive sektors redovisning av sin verksamhet och ekonomi samt en koncernredovisning innefattande kommunala bolag.

Förhoppningen är att årsredovisningen även ska vara av intresse för kommuninvånare och andra intressenter i omgivningen.

Kommunens vision är **Färgelanda – en attraktiv kommun att bo och leva i**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen skall vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

Målstyrningens struktur är uppdelad i inriktningsmål med uppdrag och direktiv. Inriktningsmålen knyts till Kommunstyrelsen och uppdragen och direktiven fördelas på beredningarna och Kommunstyrelsen. Förvaltningens sektorer fastställer effektmål för att mäta och redovisa hur de arbetar mot de övergripande målen. I årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för de mål där det är möjligt.

Bolag

I koncernredovisningen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB.

Från och med 2013 bedriver kommunen VA-verksamheten (Vatten och Avlopp) i Färgelanda Vatten AB, ett separat bolag, som i sin tur samverkar med Uddevalla kommun och Munkedals kommuns VA-bolag, i det gemensamma bolaget Väst Vatten AB.

Bolagens redovisning återfinns i separata avsnitt.

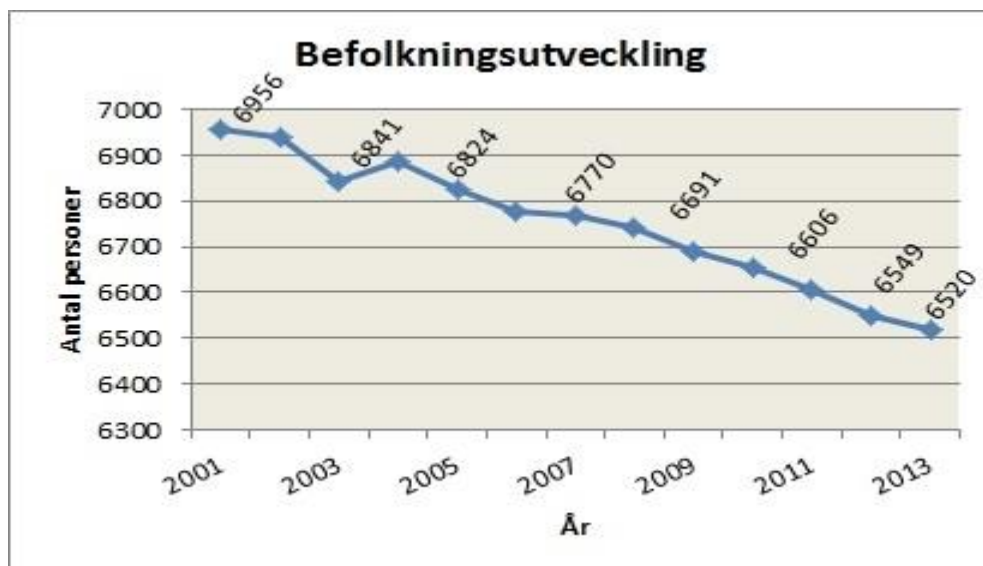
Kommunen har också minoritetsintressen i Dalslands Kommunernas kommunalförbund, Norra Älvsborg Räddningstjänstförbund, Dalslands Turist Ab samt Stiftelsen för Dalsland kanals framtida bestånd. Dessa verksamheter redovisas separat och ingår inte i kommunens årsredovisning.

Befolkning

Den siste december uppgick antalet invånare i Färgelanda kommun till 6520 personer, vilket är 29 färre än föregående år.

Under 2013 har minskningen varit något mindre än förväntat och har varit den lägsta minskningen sedan 2008.

Antalet invånare i kommunen har dock minskat under flera år, hittills under 2000-talet har invånarantalet minskat med drygt 400 personer. Minskningen beror till största delen på negativt födelsenetto, dvs. det föds färre än vad som avlider.

Arbetsmarknad

Trots svag tillväxt så har sysselsättningen i riket fortsatt att växa något. Samtidigt noteras en växande arbetslöshet. Det innebär att arbetskraften har ökat snabbare än sysselsättningen.

Arbetslösheten i Färgelanda i december uppgick till 8,9 procent vilket är en minskning med 1,2 procent jämfört med föregående år. Det är något högre än i riket totalt, där arbetslösheten uppgår till 8,7 procent.

Glädjande är dock att ungdomsarbetslösheten är drygt 6 procentenheter lägre än föregående år. Nu ligger den på 15,4 procent. Därmed ligger den något under riksgenomsnittet som är 15,6 procent.

Omvärldsanalys

Under året har svensk ekonomi utvecklats relativt svagt. I omvärlden är utveckling mer splittrad men i euroländerna som helhet visar på börjar tillväxt, vilket är positivt.

I Sverige medför en ganska svagt arbetsmarknadsläge ett relativt sett lågt inflationstryck vilket begränsar skatteunderlagets tillväxt.

Flera indikatorer tyder på att den internationella konjunkturen börjar vända uppåt, vilket sannolikt påverkar den svenska ekonomin som är ganska utlandsberoende positivt.

Måluppfyllelse

Kommunens verksamheter har arbetat på ett sådant sätt att merparten av kommunfullmäktiges antagna inriktningsmål i allt väsentligt har uppnåtts och att en god ekonomisk hushållning kan upprätthållas.

Redovisning av verksamheternas arbete för att nå målen redovisas i respektive sektors avsnitt.

Kommunens resultat

Färgelanda kommun redovisar ett resultat för år 2013 på +22,5 mnkr. Resultatet påverkas positivt med 5,5 mnkr avseende återbetalning av tidigare års AFA- premier samt med 0,5 mnkr avseende realisationsvinster vid fastighetsförsäljning. Återbetalningen av försäkringspremier utgör en jämförelsestörande post vid jämförelser vid utveckling över tid. Årets resultat är en förbättring jämfört med föregående år, då kommunen redovisade ett positivt resultat på 13,3 mnkr. Årets resultat är 14,8 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 7,7 mnkr.

För koncernen uppgår årets resultat till +22,7 mnkr.

Måluppfyllelse

Årets resultat budgeterades ursprungligen till 7,7 mnkr. Årets utfall på 22,5 mnkr motsvarar 6,9 procent av skatteintäkter och bidrag vilket innebär att kommunen uppfyller det finansiella resultatmålet.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunalagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs dock ett positivt resultat för att bland annat bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning också att använda befintliga resurser på bästa sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet reallt oförändrat.

Balanskravet

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller kommunen, inte koncernen. Balanskravsutredningen i föregående årsredovisning visar att tidigare års underskott till fullo är återställt. Årets beräknade resultat innebär att balanskravet kommer att uppnås även 2013.

Under 2013 har riktlinjer beslutats för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv. För åren 2010-2012 har 14,5 mnkr avsatts till resultatutjämningsfonden.

Balanskravsutredningen visar att det är möjligt att avsätta ytterligare 15,4 mnkr till resultatutjämningsfonden av 2013 års resultat.

Balanskrav				
Belopp i tkr	2013	2012	2011	2010
Årets resultat	22 517	13 344	12 719	-78 401
- Reavinster försäljningar	-555	-975	-66	-40
+ Reaförluster försäljningar	0	0	2 352	688
+ - Synnerliga skäl	0	0		69 216
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	21 962	12 369	15 005	-8 537
Medel till RUR		-14 575		
Medel från RUR				
Årets Balanskravsresultat	21 962	-2 206	15 005	-8 537
RUR: 2% av skatter o bidrag	6 545	6 401	6 398	5 927
Möjlig avsättning till RUR	15 417	5 968	8 607	0

Framtidsutsikter

Förutsättningarna för den kommunala verksamheten är både förutsägbara och oförutsägbara på samma gång, vissa faktorer utvecklar på ett sätt som kan planeras medan andra faktorer kan variera kraftigt. Den långsiktiga demografiska förändringen och förväntningar på innehållet och kvaliteten på välfärdstjänster innebär att kommunen står inför stora utmaningar framöver. Under de närmaste åren kan också investeringsbehovet komma att öka.

Under året har kommunen arbetat med att konsolidera ekonomin och gjort insatser för att granska och genomlysna kommunens verksamheter. Tillsammans med en god budgetföljsamhet i verksamheterna är kommunen relativt väl förberedd för kommande verksamhetsförändringar.

Personalredovisning

Anställda

Med anställda avses i detta avsnitt antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår från fysiska personer och om en person har fler anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade.

Antal anställda

St	2013	2012	2011	2010
Tillsvidare	420	421	421	427
<i>Kvinnor</i>	342	433 74	373	378
<i>Män</i>	42	47	48	49
Visstid	37	42	38	28
<i>Kvinnor</i>	23	28	23	16
<i>Män</i>	14	14	15	12
Total	457	463	459	455
<i>Kvinnor</i>	401	402	396	394
<i>Män</i>	56	61	63	61

Antalet anställda per sektor den 31 december 2013 var enligt nedan:

Antal anställda per sektor

St	Total	Tillsvidare	Visstid
Barn & Utbildning	156		
<i>Kvinnor</i>	141	135	6
<i>Män</i>	15	15	0
Omsorg	205		
<i>Kvinnor</i>	191	185	6
<i>Män</i>	14	12	2
Service	47		
<i>Kvinnor</i>	22	19	3
<i>Män</i>	25	16	9
Kultur & Fritid	17		
<i>Kvinnor</i>	8	8	0
<i>Män</i>	9	9	0
Stab	19		
<i>Kvinnor</i>	16	15	1
<i>Män</i>	3	3	0
Total	444	417	27

Sysselsättningsgrad

Den 31 december 2013 arbetade 62 % av kommunens tillsvidare- och visstidsanställd personal heltid, vilket är en minskning med 1 % jämfört med föregående år.

Sysselsättningsgrad

St	2013	2012	2011	2010
----	------	------	------	------

St	2013	2012	2011	2010
Heltid	276	284	296	291
<i>Kvinnor</i>	220	227	221	220
<i>Män</i>	56	57	75	71
75 - 99%	116	108	125	118
<i>Kvinnor</i>	111	104	120	113
<i>Män</i>	5	4	5	5
< 74%	52	58	72	78
<i>Kvinnor</i>	47	52	66	68
<i>Män</i>	5	6	6	10
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	62	63	60	60

Färgelanda kommun har som målsättning att öka sysselsättningsgraden och på sikt även andelen heltidstjänster. Flest deltidstjänster återfinns i sektor Omsorg. Den 31 december 2013 arbetade 44% av de anställda inom denna sektor heltid, vilket är samma nivå som föregående år.

Sysselsättningsgrad sektor Omsorg

St	2013	2012	2011	2010
Heltid	85	93	91	85
<i>Kvinnor</i>	73	81	75	72
<i>Män</i>	12	12	16	13
75 - 99%	90	81	86	78
<i>Kvinnor</i>	88	79	84	77
<i>Män</i>	2	2	2	1
< 74%	30	36	41	44
<i>Kvinnor</i>	30	36	41	43
<i>Män</i>	0	0	0	1
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	44	44	42	41

Åldersstruktur

Medelåldern för kommunens tillsvidare- och visstidsanställda är 50 år för kvinnorna och 48 år för männen.

Åldersfördelning per sektor 2013-12-31

Sektor	<39 år	40-49	Visst id 50-59	>60 år
Barn & Utbildning	34	45	43	34
<i>Kvinnor</i>	27	40	38	31
<i>Män</i>	7	5	5	3
Omsorg	40	64	59	42
<i>Kvinnor</i>	33	62	55	41
<i>Män</i>	7	2	4	1
Service	11	9	12	15
<i>Kvinnor</i>	5	4	9	4
<i>Män</i>	6	5	3	11

Sektor	<39 år	40-49	Visst id50-59	>60 år
Kultur & Fritid	4	6	4	3
Kvinnor	3	1	2	2
Män	1	5	2	1
Stab	1	5	6	7
Kvinnor	0	4	5	7
Män	1	1	1	0
Total	90	129	124	101
Andel (%) av totalt antal anställda	20	29	28	23

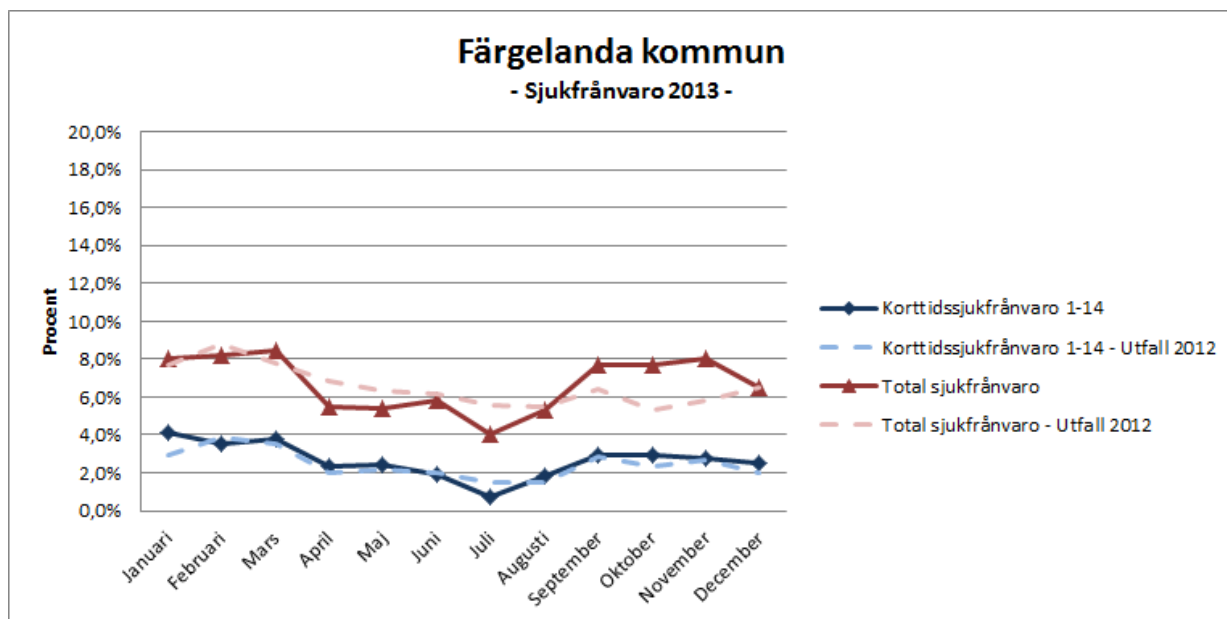
Löner

Det sammantagna utfallet för 2013 års löneöversyn blev 2,42 %. Samtliga fackliga organisationer hamnade inom intervallet 2,05 % till 2,79 %, undantaget Sveriges Ingenjörer och DIK som hamnade på 3,91 % respektive 4,02 %.

2012 års lönekartläggning, som färdigställdes i januari 2013, påvisar att de löneskillnader som finns i och mellan befattningsgrupper inte kan härledas till kön, utan förklaras med andra faktorer.

Sjukfrånvaro

Grafen nedan visar total sjukfrånvaro samt korttidssjukfrånvaron per månad.

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetad tid

%	2013	2012	2011	2010
Sjukfrånvaro				
Långtidssjukfrånvaro andel (>60 dagar)	53,8	56,9	i.u	i.u
Sjukfrånvaro				
Kvinnor	7,1	7,6	5,9	4,8

%	2013	2012	2011	2010
Män	4,1	3,9	2,1	2,1
Sjukfrånvaro				
29 år och yngre	3,3	4,0	4,7	3,0
30 -49 år	6,4	6,8	4,5	4,0
50 år och äldre	7,3	7,4	5,9	4,7
Total	6,6	6,9	5,2	4,4

Arbetsmiljö

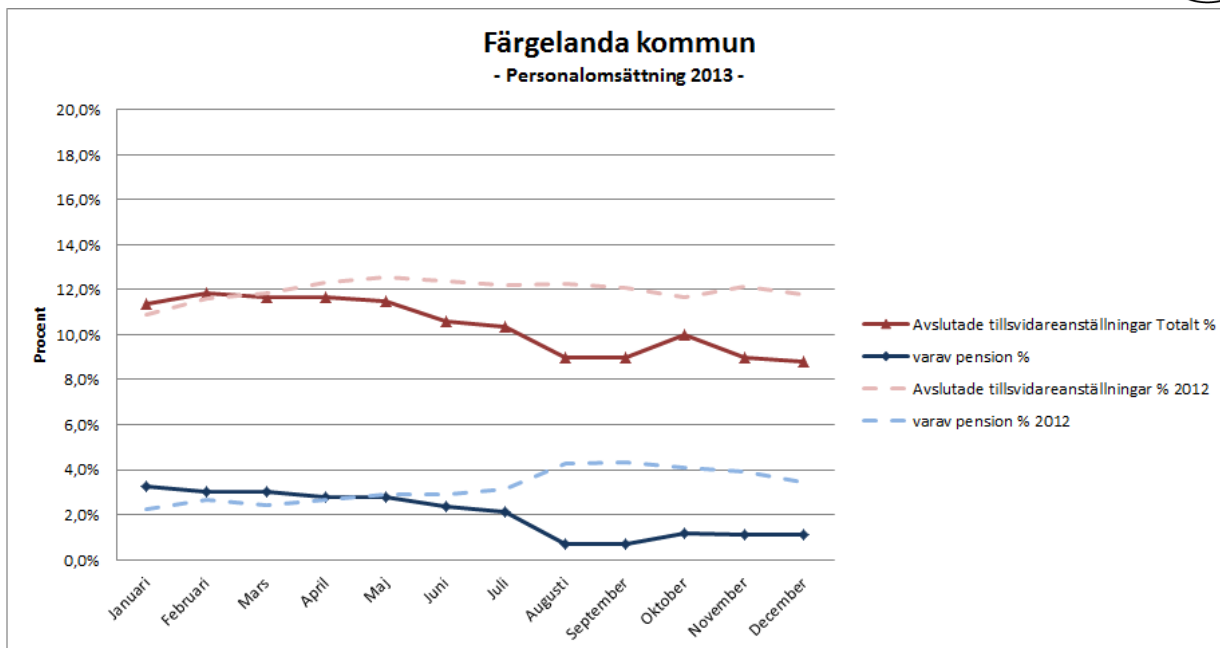
Det ekonomiska utfallet för företagshälsovårdsinsatser har under 2013 varit ca 800 tkr. Sammanställningen nedan visar att den största delen har investerats i förebyggande insatser:

	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation	1%	57%	2%	60%
Grupp		1%	4%	5%
Individ	12%	22%	1%	35%
Totalt	13%	80%	7%	100%

En stor del av medlen för företagshälsovård, ca 340 000 kr, har investerats i arbetet med riskbedömning av kommunens verksamheter. Uppdraget har inneburit att arbetsmiljöingenjör från företagshälsovården har varit ute i verksamheten och träffat chefer tillsammans med skyddsombud för att coacha verksamheterna i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Personalrörlighet

Med personalomsättning menas här det totala antalet tillsvidareanställningar som upphört under den senaste 12-månadersperioden ställt mot totala antalet tillsvidareanställda (genomsnitt per månad) under motsvarande period.

Personalavgångar

Sektor	Stab	Barn o utb	Service	Omsorg	Kultur o Fritid
Total	3	11	1	15	2

5 av personalavgångarna har varit p g a ålderspension. Fem av dem som slutade var chefer, varav en kommunchef och en personalchef.

Folkhälsa och välfärd

Hälsa och välfärd kan ses som en resurs för individen och som ett välfärds mål för samhället.

Vi vet att denna resurs är ojämnt fördelad och det övergripande målet med folkhälsoarbetet är därför att skapa samhällseliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa för hela befolkningen.

Människors hälsa och välbefinnande bestäms av många faktorer i en komplex helhet med dels individuella faktorer såsom ålder, kön, arv, socialt sammanhang, livsstil och levnadsvanor, och dels påverkan från det samhälle vi lever i. Det är därför nödvändigt att se människan i sitt totala livssammanhang och i hela sin omgivning. Den nationella folkhälsopolitiken med nedanstående 11 målområden, tillika bestämningsfaktorer och indikatorer, bidrar med vetenskapliga underlag och är en strukturell utgångspunkt för både Västra Götalandsregionen och kommunens folkhälsoarbete. De sex första målområdena handlar om livsvillkoren, dvs. de förhållanden i omgivningen och samhället som i första hand påverkas av opinionsbildning och politiska beslut. De fem sista målområdena rör livsmiljöer och levnadsvanor, vilka är faktorer som individen själv i hög grad påverkar men där den sociala miljön ofta spelar en mycket stor roll. De nationella folkhälsomålen är:

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomisk och social trygghet
3. Trygga och goda uppväxtvillkor
4. Ökad hälsa i arbetslivet
5. Sunda och säkra miljöer och produkter
6. En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård
7. Gott skydd mot smittspridning
8. Trygg och säker sexualitet och god reproduktiv hälsa
9. Ökad fysisk aktivitet
10. Goda matvanor och säkra livsmedel
11. Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika, doping samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande

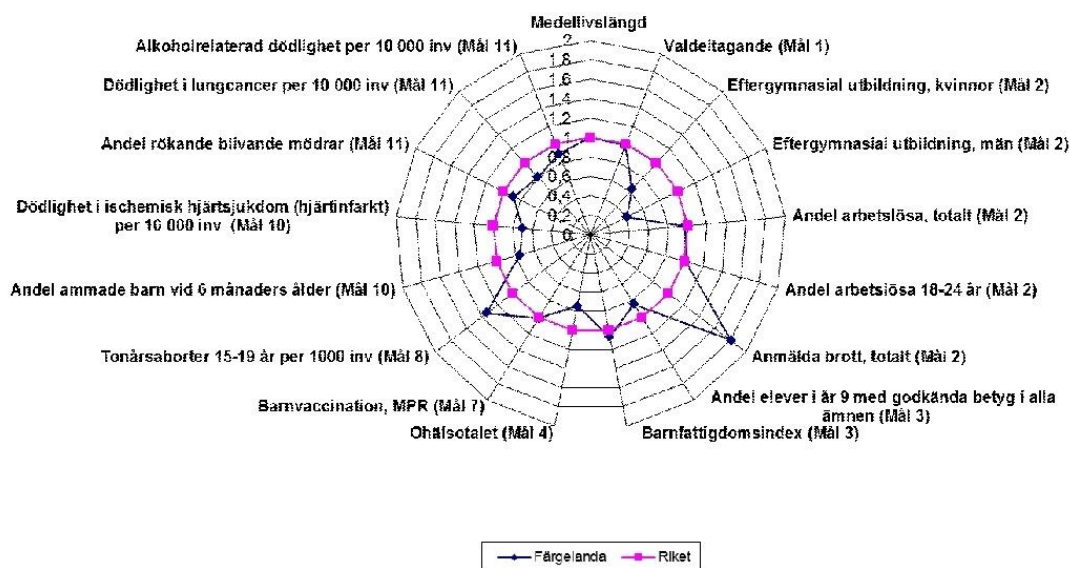
Diagrammet nedan, som utgör Välfärdsindex för 2013, är baserat på de nationella folkhälsomålen. Statistikuppgifterna är hämtade från bl. a. Folkhälsoinstitutet och visar utvecklingen av välfärden och folkhälsan i kommunen inom några utvalda områden. De nyckeltal i diagrammet som för Färgelanda kommun ur hälsosynpunkt är bättre än rikets får värden högre än 1 och hamnar utanför den markerade ringen för riket. Tal som hamnar innanför denna ring tyder på sämre folkhälsa eller utgångspunkt för folkhälsa. Det är viktigt att ha i åtanke att när det gäller all statistik som visar resultatet i en liten befolkningsgrupp så kan ett fåtal personer ge ett relativt stort procentuellt utfall.

I Färgelanda kommun fortsätter befolkningsantalet att minska och var vid årsskiftet 6 520 personer. Glädjande nog så håller trenden med en allt ökande medellivslängd i sig, och ligger nu en liten aning över rikets nivå. Männens förväntade antal levnadsår vid födseln är nu i kommunen 80,0 år jämfört med rikets 79,5 år. Motsvarande siffror för kvinnorna i kommunen är 83,7 år och i riket 83,4 år.

Positiva trender i välfärdsindexet för 2013 är att den totala arbetslösheten 16-64 år har minskat något, att barnfattigdomsindex återigen har blivit något lägre, att allt färre blivande mödrar röker samt att andelen barnvaccinationer (MPR) ökar och ligger nu nästan vid 100%.

Välfärdsindex för 2013 med utgångspunkt från de nationella folkhälsomålen

En god folkhälsa är en av byggstenarna när det gäller tillväxt och hållbar samhällsutveckling. Utmaningen på samhälls nivå är att skapa stödjande miljöer och goda livsvillkor som kan utjämna skillnaderna i hälsa, så att kommuninvånarna i alla åldrar ges förutsättningar för en god hälsa och hög livskvalitet.

Folkhälsorådets beslutade inriktningsmål är att utveckla det tvärssektoriella arbetet med hälsofrämjande insatser kring de tre prioriterade insatsområdena övervikt och fetma, psykisk ohälsa samt barn och ungdom, och under 2013 har sammanlagt drygt trettio olika projekt bedrivits med bidrag från Folkhälsorådet.

Miljöredovisning

Miljöledning och miljöutbildning Miljöledningsarbetet har fortsatt i de kommunala verksamheterna i Dals-Ed, Bengtsfors, Färgelanda och Mellerud. Utgångspunkten i arbetet är Hållbarhetsperspektivet med de nationella miljömålen som grund. Miljöutbildning görs genom miljöörkortet som personalen har tillgång till via webben eller som grupputbildning.

Den uppföljning (miljörevision) av miljöledningsarbetet som gjordes hösten 2012 i Färgelanda kommun har under 2013 varit föremål för genomgång i kommunledningsgruppen och de fyra sektorsledningsgrupperna och då beslutades om åtgärdsprogram. Vid den gemensamma Kommundagen i augusti för de 4 kommunernas tjänstemän och Dalslands miljökontor identifierades utvecklingsområden och därefter har olika arbetsgrupper jobbat vidare. Den gemensamma informationsplanen för miljöstrategerna och klimat- & energirådgivarna inom DKKF har uppdaterats och innebär en effektivare extern kommunikation.

Naturvård

Förslag till Naturvårdsprogram för Färgelanda kommun har tagits fram av arbetsgruppen (miljökontoret och plan&bygg) och serviceberedningen. Texter, kartor och bilder har färdigställts och samråd har skett med berörda sektorsansvariga inom kommunen. Koppling har skett mellan naturvårdsprogrammet och den nya översiktsplanen. Förslaget har varit utställt på samråd under sommar-höst. Tre guidade naturutflykter genomfördes för allmänheten till fyra nyskapade ängs- och betesmarker i kommunen och till dessa kom totalt 80 personer. Serviceberedning var på studiebesök i två lämpliga områden för skolskogar och eventuella kommunala naturreservat. Efter samrådet är naturvårdsprogrammet reviderat och utställt för granskning till och med 16 februari 2014. En fototävling för att ytterligare illustrera naturvårdsprogrammet pågår samtidigt. Naturkalendern lanserades på fargelanda.se och dalsland.se med naturevenemang i Färgelanda kommun och Dalsland. Förstudien om Vägledning till naturen i Dalsland har förlängts till juni 2014 och syftar till att lyfta fram intressanta och attraktiva naturområden för dalslänningar och besökare. Projektet Värna skyddsvärda träd anordnade en workshop för 6 kommuner i Mellerud i november för ett trettiotal tjänstemän och parkarbetare, vilka kommer i kontakt med skyddsvärda träd i sitt arbete, där kartlades viktiga åtgärder i kommunerna och frågor att arbeta vidare med.

Vattenvård

Vattenråden arbetar med samverkan inom sina avrinningsområden samt samråder med Vattenmyndigheten och Länsstyrelsen om statusklassning och åtgärdsförslag. Miljökontoret deltar aktivt i de två vattenråd som är verksamma i Färgelanda kommun. Gullmarns Vattenråd (Örekilsälven/Valboån) har arbetat mycket med inventeringar av vandringshinder för fisk (tex dämmen och vägtrummor). Vidare har en omfattande sammanställning gjorts av alla vattenkvalitetsdata och en allmän informationsfolder om vattenrådet har tagits fram samt en folder om övergödningsfrågor. Dalbergsån/Holmsåns Vattenråd genomförde en studieresa i maj med besök vid Hästefjorden, Frändeforsån, Stommebacken och Teåkersälven. Vattenråden i Fyrbodalsområdet samverkade vid Västerhavsväcken i augusti i Uddevalla och vattenråden har också tillskrivit de statliga myndigheterna om behovet av mer pengar till vattenvårdsarbetet. Varje vattenråd har en egen hemsida som nås via www.vattenorganisationer.se/vasterhavet/Miljokontoret har samordnat kommunernas rapportering till vattenmyndigheten av vidtagna åtgärder för att förbättra statusen i sjöar, vattendrag och grundvatten. Miljökontoret deltar i kommunernas vatten- och avloppsplanering. I Färgelanda och Dals-Ed är VA-översikterna klara och VA-strategierna är snart klara för remiss.

Energi och klimat

Energisamverkan Dalsland fungerar som ett nav för att skapa förutsättningar till ett energieffektivt och hållbart samhälle. Verksamheten skall främja de mål som är prioriterade i den nationella energi- och transportpolitiken. Energisamverkan Dalslands målgrupper är de kommunala verksamheterna, företag, organisationer och allmänhet. Verksamheten skall ständigt optimera och etablera sina resurser i samverkan med andra aktörer, tillhandahålla en hög tillgänglighet och skall ses som en självklar och betydelsefull resurs för målgrupperna angående energi- och klimatrelaterade frågor. Energi- och klimatrådgivningen bedrivs i samverkan med samtliga kommuner i Dalsland och finansieras av Energimyndigheten. Energi och klimatrådgivningen har i Färgelanda kommun uppmuntrat allmänhet, små och medelstora företag samt organisationer till ett energi- och klimateffektivt beteende. Verksamheten har genom kostnadsfri och opartisk rådgivning verkat för att

tillgodose målgrupper med kunskap och verktyg så att de kan göra energi- och klimatsmarta val. Under 2013 har Energi- och klimatrådgivningen prioriterat energikartläggningscheckar och solenergi men har även genomfört ett lokalt informationsprojekt i Färgelanda kommun med inriktning energieffektivisering i mindre butiker. Verksamheten arbetar aktivt för att göra energi- och klimatrådgivningen mer tillgänglig för målgrupperna. Detta genom information på hemsidan (www.dalsland.se), samtal, utskick, utredningar, artiklar, annonser, mässor m.m. Energieffektiva kommuner är ett samarbetsprojekt mellan Dalslandskommunerna och Säffle kommun. Energisamverkan Dalsland är projektsamordnare för projektet som finansieras av kommunerna genom det statliga energieffektiviseringsstödet. I samordnarrollen har Energisamverkan Dalsland stöttat och samordnat arbetet med kommunens energieffektiviseringsstrategi. Åtgärder och insatser har initierats, utförts och följts upp inom följande områden: övergripande, fastigheter, transporter och teknisk försörjning. Projektsamordnaren sammanställde kommunens energistatistik för 2012 (fastigheter och transporter). Statistiken rapporterades in för uppföljning till Energimyndigheten 2013-03-31. Inrapporterad statistik visar att från 2009 till 2012 har Färgelanda kommun minskat energianvändningen i sina fastigheter från 173 kWh/m² år 2009 till 156 kWh/m² år 2012. En minskning med 9,9 %. Minskat den totala energianvändningen för fastigheter, transporter och teknisk försörjning med 11,2 % mellan år 2009 och år 2012. Nya siffror för projektets mål kommer när inrapportering till Energimyndigheten har genomförts den 31 mars 2014.

Mat och miljö

En ny livsmedelsupphandling har pågått under året, där Dalslandskommunerna varit med i ett projekt inom "Sverige – det nya matlandet" där Miljöstyrningsrådet har tagit aktiv roll i val av miljökrav. Uppföljning av gällande livsmedelsavtals miljökrav (miljö-, djurskydds- och etikkrav) som gjordes av miljöstrategerna i samarbete med upphandlaren, utmynnade i en rapport 2013-09-27. Rapport och sammanfattning ligger på www.dalsland.se/inkop. Dalslandsrapporten redovisades vid Miljöstyrningsrådets landsomfattande möte/slutrapportering av "Sverige – det nya matlandet". Rapporten har även redovisats för kostchefer och kökspersonal. Två möten med kost- och städchefer mynnade ut i gemensamma upphandlingsrutiner för miljösamverkan i upphandlingen (vilken kan appliceras på andra upphandlingar också). Information gavs om Fairtrade-fikadagen, så att kommunerna kunde anmäla sitt deltagande. Miljöstrategerna ordnade i oktober ett uppskattat seminarium för kostchefer och dess personal om Miljösmart mat i Dalsland där kost- & näringsamordnare Rosa Falk från Härryda kommun inspirerade och berättade hur de arbetar i frågan. Alla Dalslandskommunerna deltog och fick redovisa pågående arbete och kommande satsningar på klimat- och miljösmart mat.

Ekonomisk redovisning

Övergripande mål

Färgelanda kommuns vision är som en ledstjärna, hur vi vill att medborgaren i framtiden ska se sin kommun, de leds av Kommunfullmäktiges sju övergripande mål:

- **BOENDEUTVECKLING I HELA KOMMUNEN**
- **FÄRGELANDA – EN FÖRETAGARVÄNLIG KOMMUN**
- **UTVECKLANDE SKOLA**
- **OMSORG MED VALFRIHET OCH VÄRDIGHET**
- **FÄRGELANDA - EN MILJÖKOMMUN**
- **DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET**
- **EKONOMI I BALANS**

För att främja en utveckling av god ekonomisk hushållning och skapa en stabil ekonomi som ger utrymme för reformer och bättre möjligheter att utveckla kommunen har kommunfullmäktige fastställt mål för ekonomi och verksamhet.

Finansiella mål

För planperioden 2013-2015 har tre finansiella mål fastställts i budgetarbetet.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till minst 2,0-3,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att uppnå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 10 mnkr.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten på längre sikt ska uppgå till minst 50 procent.
- Under planperioden ska soliditeten öka till 40 procent.

Årets finansiella mål	Utfall	Budget
Resultat, %	6,9	2,4
Resultat, mnkr	22,5	7,7
Likviditet, mnkr	23,9	> 10,0
Soliditet, %	39,5	30

För samtliga av kommunens finansiella mål är utfallet bättre än målsättningen. Soliditeten når nästan upp till nivå för hela planperioden.

Verksamhetsresultat

Målsättning:

Resultatet ska uppgå till mellan 2 och 3%. För 2013 budgeteras med ett resultat på 7,7 mnkr eller 2,4%

Inom parentes redovisas motsvarande siffror för 2012

Från och med 2013 bedrivs kommunens verksamhet i Färgelanda Vatten och det gemensamma driftbolaget Västvatten AB. Det innebär att VA-verksamheten intäkter och kostnader flyttas från att vara en del av kommunens redovisning till att ingå i koncernredovisningen.

Årets resultat uppgår till 22,5 mnkr för kommunen, en klar förbättring jämfört med föregående års resultat på 13,3 mnkr.

Resultatet är 14,8 mnkr bättre än budgeterat resultat på 7,7 mnkr. Resultatet motsvarar +6,9 % av intäkterna från skatter och bidrag.

Kommunens verksamhets intäkter uppgår totalt till 82,3 mnkr (94,5 mnkr), vilket är 0,7 mnkr lägre än föregående år, efter justering för Färgelanda Vatten AB.

Verksamhetens kostnader uppgår till 376,2 mnkr (fg år, 387,7 mnkr eller 377,0 efter justering för

FVAB). Personalkostnaden för kommunen total är 3,2 mnkr bättre än budget, bland annat beroende på en del vakanser under vissa perioder under året. Istället har övriga kostnader varit 2,1 mnkr högre än budget, kostnader för externa resurser i samband med utredningar och bemanning har ökat jämfört med tidigare år.

Årets avskrivningar uppgår till 10,5 mnkr (fg år, 11,5 mnkr eller 10,5 efter justering FVAB). De senaste årens relativt låga investeringsnivåer medför lägre kostnader för avskrivningar vilket har varit 2,4 mnkr lägre än budget.

Finansnettot är -0,3 mnkr (-1,5 mnkr) vilket är 2,7 mnkr bättre än budgeten. Orsaken till detta är främst en lägre räntekostnad på kommunens lån samt att amortering av lån har gjorts under året. Den relativt höga likviditeten ger högre ränteintäkter än budget. Färgelanda Vatten AB har också betalt ränta, 0,8 mnkr, på den revers kommunen har ställt ut till bolaget i avvaktan på att bolaget löser sin finansiering på annat sätt.

Årets skatteintäkter har varit 0,9 mnkr bättre än budget.

I respektive sektorsavsnitt redovisas förklaringar till budgetavvikelser mer detaljerat.

Resultatet för båda åren 2013 och 2012 har påverkats positivt med 5,5 mnkr avseende återbetalning av tidigare års AFA-premier. Återbetalningen av försäkringspremier utgör en jämförelsestörande post vid jämförelser vid utveckling över tid, vid jämförelse med föregående år så påverkar den i samma omfattning och ingår i jämförelsen. Efter justering för jämförelsestörande poster är resultatet för året 17,1 mnkr vilket är 9,4 mnkr bättre än budget.

Verksamheternas nettokostnad uppgår till 304,4 mnkr (304,7 mnkr). Det är 11,2 mnkr bättre än budget och 5,7 mnkr (-4,7 mnkr) bättre än budget efter att AFA-återbetalningarna har räknats av.

Koncernen

Koncernen redovisar ett positivt resultat med 22,7 mnkr. Föregående år uppgick koncernens resultat till 13,4 mnkr.

Valbohem AB redovisar ett positivt resultat med 0,2 mnkr. Färgelanda Vatten AB redovisar ett nollresultat, efter att 2,3 mnkr av VA-kollektivets fond har använts.

Nettokostnader och nettokostnadssandel (%)

	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Verksamheten	91,7 %	89,9 %	93,0 %
Avskrivningar	3,6 %	3,2 %	4,0 %
Finansnetto	0,6 %	0,1 %	0,6 %
Resultat	4,2 %	6,9 %	2,4 %

Verksamheternas nettokostnader uppgår till 304,2 mnkr. Det är en minskning med 0,5 mnkr jämfört med föregående år. Både för 2012 och 2013 innehåller nettokostnaderna återbetalning från AFA med 5,5 mnkr.

Under året har VA-verksamheten överförs till ett kommunalt bolag vilket innebär att VA-verksamhets nettokostnader i årets redovisning återfinns i koncernredovisningen.

Nettokostnadsökningen både på kommun och koncern nivå är lägre än den av Sveriges kommuner och landsting (SKL) bedömda kostnadsutvecklingsnivån, vilket är positivt.

Skatter och stadsbidrag

Utdebiteringen har varit 22:76 per skattekrone. Skatteintäkter, fastighetsavgifter samt skatteutjämningsbidrag har uppgått till 327,3 mnkr vilket är 0,9 mnkr högre än budget och 7,4 mnkr högre än föregående år.

Finansnetto

Finansnettot uppgår till -0,3mnr vilket är i klart bättre än budget. De finansiella kostnaderna har varit 1,3 mnr lägre än budget och de finansiella intäkterna har varit 1,4 mnr högre än budget, varav 0,8 mnr är ränteintäkter från Färgelanda Vatten AB. Kommunen har utfärdat en revers till FVAB i samband med att VA-verksamheten fördes över till bolaget.

Räntekostnader på kommunens lån har varit lägre än budgeterat under året och kommunens likviditet ger ökade ränteintäkter.

Övrig finansiering

Verksamheternas lönekostnader belastas med ett kalkylerat personalomkostnadspåslag, och kapitalanvändningen med en intern ränta. De interna intäkterna hamnar på finansieringssidan och används där till att betala externa arbetsgivaravgifter, pensioner mm.

Under 2013 har AFA-premier för åren 2005 och 2006 återbetalats till kommunen med ett belopp om 5,5 mnr. 2012 återbetalades också 5,5 mnr, då för åren 2007 och 2008. I resultaträkning återfinns denna intäkt under verksamhetens intäkter och i driftredovisningen redovisas återbetalningen av AFA-premier under övrig finansiering.

Anläggningstillgångar

Budgeterade och påbörjade investeringar redovisas i separat tabell. Årets investeringar uppgår till 11,5 mnr, föregående år uppgick investeringarna till 12,4 mnr. Merparten av investeringarna sker inom sektor Service som har fortsatt med åtgärder för energieffektivisering med 3,2 mnr. Under året har också bredbandsutbyggnaden tagit fart och 3,2 mnr har investerats.

Årets investeringsutrymme på 20,0 mnr varav beslutade investeringar på 18,8 mnr. Ett antal investeringar har försenats och skjuts fram till 2014. Det är bland annat vänstersvängsfältet vid Högalid.

I samband med etableringen av Färgelanda Vatten AB har VA-anläggningar till ett värde av 32,7 mnr överförts till bolaget.

Planenliga avskrivningar av kommunens tillgångar har skett med 10,5 mnr jämfört med 11,5 mnr föregående år. Beloppet påverkas av när under året investeringsobjekten är färdigställda.

Ytterligare kommentarer till årets investeringar återfinns under respektive sektorsavsnitt.

Likviditet

Målsättning:

Likviditeten ska överstiga 10 mnr

Likviditeten uppgår till 23,9 mnr (35,1). Likviditeten överstiger klart målet och ger utrymme att till eventuellt ytterligare minska kommunens långfristiga lån.

Koncernens likviditet uppgår till 33,7 mnr, inklusive Färgelanda Vatten AB.

Eget kapital

Kommunens egna kapital har genom årets resultat ökat till 22,5mnr till totalt 98,2 mnr. Av det egna kapitalet har 14,5 mnr avsatts till en resultatutjämningsreserv. Möjlighet finns att avsätta ytterligare 15,4 mnr till resultatutjämningsfonden, RUR.

Syftet med en resultatutjämningsfond är att kunna täcka balanskravsunderskott som kan uppstå vid en lågkonjunktur.

Koncernen

Årets koncernresultat på 22,7 mnr har ökat kommunkoncernens Egna kapital till 98,9 mnr.

Pensionsskuld och övriga avsättningar

Pensionsskulden består dels av pensioner intjänade för 1998 som redovisas som ansvarsförbindelser och pensioner intjänade från 1998 som redovisas som skuld i balansräkningen.

Under året så har kommunen löst in större delen, 13,9 mnr inklusive löneskatt, av den pensionsskuld som fanns i balansräkningen, vilket minskar den framtida risken för förändringar i pensionsskulsåtagandet.

Kommunens kostnader för pensioner uppgick till 14,1 mnr, jämfört med 18,2 mnr föregående år, inklusive avsättningen för löneskatt..

Ansvarsförbindelsen d.v.s. pensionsskulden som ligger utanför balansräkningen uppgick vid årsskiftet till 174,0 mnr (161,8), vilket är en ökning med hela 12,2 mnr.

Låneskuld

Kommunens goda likviditet har möjliggjort en minskning av kommunens skulder. Under året har befintliga lån har amorterats med 4,9 mnr, därutöver har inlösen av lån för 17,0 mnr kunnat verkställas. Totalt uppgår kommunens låneskuld till 89,9 mnr och den genomsnittliga skuldräntan har varit 1,9 procent.

Koncernen

Kommunkoncernens låneskuld var uppgår till 225,0 mnr jämfört med 241,5 mnr föregående årsskifte. Kommunen har ett borgensåtagande gentemot Valbohem på 135 mnr.

Kommunen har också beviljat en borgensram för Färgelanda Vatten AB på 40 mnr. Under året har denna inte utnyttjas utan den revers på 29,1 mnr som kommunen har ställt ut till FVAB kvarstår.

Koncernen

Soliditet

Målsättning:

Soliditeten ska långsiktigt uppgå till 40% och under perioden till minst 30%

Soliditeten är ett mått på den finansiella handlingsfriheten på längre sikt.

Kommunens soliditet och skuldsättningsgrad uppvisar en klar förbättring mellan åren. Det goda resultatet tillsammans med en hög likviditet har möjliggjort både en amortering av långfristiga skulder samt en inlösen av pensionsskulden i balansräkningen.

	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013
Soliditet	27,8 %	39,5 %	
Skuldsättningsgrad	72,2 %	60,5 %	
- varav avsättning	5,8 %	1,0 %	
- varav kortfristig skuldsättning	25,6 %	23,3 %	
- varav långfristig skuldsättning	40,8 %	36,2 %	

Resultaträkning

Belopp i Mkr	N o t	Kommunen			Koncernen	
		Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Verksamhetens intäkter	1	94,5	82,3	74,5	121,6	123,3
Verksamhetens kostnader	2	-387,7	-376,2	-377,2	-406,5	-406,5
Avskrivningar	3	-11,5	-10,5	-12,9	-15,7	-16,0
Verksamhetens nettokostnader		-304,7	-304,4	-315,6	-300,6	-299,2
Skatteintäkter	4	239	244,0	242,4	239	244,0
Generella statsbidrag och utjämning	5	80,9	83,3	83,9	80,9	83,3
Finansiella intäkter	6	1,1	1,9	0,4	0,8	0,8
Finansiella kostnader	7	-3,0	-2,2	-3,4	6,7	-5,9
Resultat före extraordinära poster		13,3	22,5	7,7	13,4	22,9
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2
Årets resultat		13,3	22,5	7,7	13,4	22,7

Balansräkning

Belopp i Mkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2012	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2013
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	8 a, 8b, 9a, 9b	188,2	153,4	330,3	328,4
Finansiella anläggningstillgångar	10	11,9	41,1	4,7	2,6
Summa anläggningstillgångar		200,1	194,5	335	331,0
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0,0	0,0	0,1	0,0
Fordringar	11	37,5	30,2	36,6	31,0
Kassa och bank	12	35,1	23,9	36,9	33,7
Summa omsättningstillgångar		72,6	54,1	73,6	64,7
SUMMA TILLGÅNGAR		272,7	248,6	408,6	395,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	13	75,7	98,2	76,2	98,9
därav periodens resultat		13,4	22,5	13,5	22,7
Avsättningar					
Avsättningar pensioner	14	12,7	1,8	13,0	2,0
Avsättningar löneskatt	14	3,1	0,4	3,2	0,5
Övriga avsättningar	15	0,1	0,1	1,0	1,2
Summa avsättningar		15,9	2,3	17,2	3,7
Skulder					
Långfristiga skulder	16	111,3	90,0	241,4	225,0
Kortfristiga skulder	17	69,8	58,1	73,7	68,1
Summa skulder		181,1	148,1	315,1	293,1
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		272,7	248,6	408,5	395,7
Soliditet		27,8 %	39,5 %	18,6 %	25,0 %
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser per 31 december	18	161,8	174,0	161,8	174,0
Borgensförbindelser	19	130,5	135,4	0,5	0,4

Kassaflödesanalys

Belopp i Mkr	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Den löpande verksamheten				
Periodens resultat	13,3	22,5	13,5	22,9
Justering för av- och nedskrivningar	10,9	10,5	15,1	14,7
Justering för gjorda avsättningar	2,4	0,3	2,4	0,3
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		0,1	-2,0	0,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	26,6	33,4	29,0	38,0
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	1,3	7,3	1,3	8,0
Ökning(-)/minskning(+) förråd, lager och exploateringsfastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga skulder	-6,9	-11,7	-3,9	-11,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	21,0	29,0	26,4	34,9
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-11,8	-11,4	-15,1	-16,2
Bidrag till materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1,0	35,6	1,0	6,5
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-2,5	0,0	-2,6	-0,1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,5	0,0	0,5	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-12,8	24,2	-16,2	-9,8
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	0,0	0,0	0,0	5,0
Amortering av skuld	-5,6	-21,9	-5,7	-22,0
Ökning av långfristiga fordringar	0,0	-29,1	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Inlösen av pensionsskuldavsättning		-13,9	0,0	-13,9
Ökning av långfristig skuld (NÄRF)	0,3	0,6	0,3	0,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-5,3	-64,3	-5,3	-30,3
Periodens kassaflöde	2,9	-11,2	4,8	-5,2
Likvida medel från årets början	32,2	35,1	32,2	36,9
Likvida medel från periodens slut	35,1	23,9	36,9	31,6
Årets förändring av likvida medel	2,9	-11,2	4,7	-5,3

Valbohems resultat före skatt ingår i Koncern Kassaflöde. FVAB ingår ej Koncern Kassaflöde. Ev differens beror på avrundning.

Notförteckning

	Kommunen		Koncernen	
	2 012	2 013	2 012	2 013
Not 1 Intäkter				
Statsbidrag	26 988	28 851	26 988	28 851
Övriga bidrag	20 120	15 833	20 120	15 833
Konsumtionsavgifter	17 501	7 930	13 989	20 900
Barnomsorgsavgifter	3 891	4 292	3 891	4 292
Kostersättning	273	271	273	271
Avgifter från andra kommuner	199	0	199	0
Övriga avgifter	4 313	4 536	4 313	4 536
Försäljning	3 418	2 442	3 367	2 442
Hysesintäkter	9 701	10 693	40 017	40 632
Övriga intäkter	8 121	7 486	8 436	5 501
Summa	94 526	82 332	121 593	123 258
Not 2 Kostnader				
Personalkostnader	213 403	206 557	218 255	217 249
Material	26 341	25 126	26 916	25 126
Köpta tjänster	44 358	44 158	35 816	60 875
Entreprenader	83 008	78 965	104 805	81 856
Övriga kostnader/Bidrag	20 621	21 407	20 621	21 407
Summa	387 730	376 213	406 412	406 513
Not 3 Avskrivningar				
Inventarier	3 336	3 409	3 685	4 196
Fastigheter	8 202	7 134	12 011	11 785
Summa	11 538	10 543	15 696	15 981
Not 4 Skatteintäkter och bidrag				
Kommunalskatt	236 058	245 463	236 058	245 463
Slutavräkning skattemedel		-1 438	3 023	-1 438
Summa	239 081	244 025	239 081	244 025
Not 5 Generella statsbidrag				
Inkomstutjämnning	70 898	74 178	70 898	74 178
Kostnadsutjämnning	0	-629	0	-629
Fastighetsavgift	11 642	11 828	11 642	11 828
Utjämningsavgift LSS	-4 820	-5 113	-4 820	-5 113
Strukturbidrag/Införandebidrag	0	0	0	0
Regleringsbidrag	3 246	2 987	3 246	2 987
Summa	80 966	83 251	80 966	83 251
Not 6 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	552	1 396	604	632
Räntebidrag	0		0	
Övriga finansiella intäkter	525	466	200	141
Summa	1 077	1 861	804	772

	Kommunen		Koncernen	
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnad lån	2 966	2 104	6 628	5 889
Räntekostnad pensionsskuld	0		0	
Övriga finansiella kostnader	85	91	85	91
Skatt pga bokslutsdisposition	0		28	
Summa	3 051	2 196	6 713	5 980
Not 8a Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	381 200	387 781	564 997	635 656
Ackumulerad avskrivning	-204 797	-212 345	-246 720	-288 334
Årets investeringar	7 235	7 827	10 287	14 718
Utrangering	-589	-175	-589	-175
Försäljning	-7	-35 561	-7	-35 561
Reavinst	0	555	0	555
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	0
Avskrivning	-7 607	-7 134	-11 415	-12 217
Redovisat värde vid årets slut	175 435	140 948	316 553	314 642
<i>Avskrivningstider</i>	<i>10 -50 år</i>	<i>10 -50 år</i>	<i>10 -50 år</i>	<i>10 -50 år</i>
Not 8b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Markreserv	13 248	13 248	32 794	32 974
Verksamhetsfastigheter	78 758	78 980	78 758	78 980
Fastigheter för affärsverksamhet	5 978	5 674	5 974	5 674
Publika fastigheter	11 836	11 343	11 836	11 343
Fastigheter för annan verksamhet	30 627	27 159	152 199	149 445
Övriga fastigheter inkl VA-anläggningar	31 229	4 360	31 229	34 561
Pågående arbeten	0	184	3 759	1 845
Exploateringsmark	0	0	0	0
Summa	171 677	140 948	316 549	314 642
Not 9a Maskiner och inventarier				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	40 731	45 863	43 915	50 150
Ackumulerad avskrivning	-29 782	-33 107	-31 938	-35 988
Årets investeringar*	5 152	3 607	5 417	3 777
Utrangering	-20	-458	-134	-458
Försäljning	0	0	0	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	-9	0	-9	0
Nedskrivning	0	0	0	0
Avskrivning	-3 315	3 409	-3 315	-3 764
Redovisat värde vid årets slut	12 757	12 496	13 936	13 717
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3 -10 år</i>	<i>3 -10 år</i>	<i>3 -10 år</i>	<i>3 -10 år</i>

*Inköp av inventarier redovisas enligt SKL's rekommendationer

	Kommunen		Koncernen	
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. Pågående investeringar avskrivs ej.</i>				
Not 9b Specifikation maskiner och inventarier				
Maskiner	1 151	600	1 151	960
Inventarier	6 165	7 499	7 109	8 360
Byggnadsinventarier	0	619	0	619
Bilar och andra transportmedel	120	86	120	86
ADB-utrustning	4 911	3 345	4 911	3 345
Förbättringsutgifter på fastigheter ej ägda av kommunen	0	0	0	0
Leasingavtal	0	0	0	0
Konst	180	180	180	180
Övriga maskiner och inventarier	229	166	229	166
Summa	12 757	12 495	13 700	13 716
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	184 434	153 443	330 249	328 358
Not 10 Finansiella tillgångar				
Valbohem AB	7 500	7 500	0	0
Färgelanda Vatten AB	2 500	2 500	2 500	0
Vindenergi Väst AB	15	15	15	15
Dalslands Turist AB	253	253	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	1 300	1 300	1 300	1 300
Ödeborg Folkets Hus	48	48	48	48
Kommuninvest Ekonomiska förening	264	264	264	264
Revers Färgelanda Vatten AB	0	29 156	0	0
HBV	0	0	314	763
Summa	11 880	41 036	3 379	2 643
Not 11 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	4 534	5 001	4 575	5 994
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	18 040	12 637	17 659	12 753
Mervärdesskatt	2 417	3 665	2 417	3 665
Övriga fordringar hos staten	8 225	8 413	8 541	8 413
Övriga fordringar	4 257	452	3 405	181
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Summa	37 473	30 168	36 597	31 006
Not 12 Kassa och bank				
Handkassa	25	23	25	23
Kassa och bank	36 850	23 914	36 850	33 665
Summa	36 875	23 937	36 875	33 690
Not 13 Eget kapital				
Årets resultat	14 172	22 517	14 276	22 712
Resultatutjämnings reserv	0	14 575	0	14 575
Övrigt eget kapital	61 629	61 126	62 054	61 651

	Kommunen		Koncernen	
Summa	75 701	98 218	76 330	98 938
Not 14 Avsatt till pensioner				
Specifikation avsatt till pensioner	12 673	1 776	13 008	2 033
Löneskatt	3 075	431	3 075	494
Summa	15 748	2 207	16 082	2 527
Not 15 Övriga avsättningar				SA: 1191
Framtida underhåll av våtmarker	168	102	168	102
Övriga avsättningar	0	0	0	1 089
Not 16 Långfristiga skulder				
<i>Långfristiga lån</i>				
Ingående skuld	111 346	105 712	241 442	235 808
Nya lån	0	0	0	5 000
Amorteringar och lösen av lån	-5 634	-21 884	-5 634	-21 950
Utgående skuld	105 712	83 827	235 808	218 858
<i>Övriga långfristiga skulder</i>				
Ingående skuld	5 227	5 547	5 227	5 547
Norra Älvsborgs räddningsförbund	320	602	320	602
Utgående skuld	5 547	6 149	5 547	6 149
Summa Långfristiga skulder	111 259	89 977	241 355	225 007
Not 17 kortfristiga skulder				
Kortfristig del av långfristiga lån	5 634	5 134	5 634	5 198
Leverantörsskulder	16 318	9 810	18 203	12 561
Övriga skulder	5 549	5 526	5 549	10 081
VA kollektiv	3 325	0	3 325	975
Löneskatter	3 222	3 119	3 452	3 334
Mervärdesskatt	625	155	946	814
Upplupna löner	2 527	2 197	2 527	2 197
Upplupna semesterlöner	9 073	9 043	9 316	9 222
Upplupna sociala avgifter	9 774	9 328	9 850	9 384
Upplupna pensionskostnader	6 701	6 512	6 701	6 512
Upplupna räntekostnader	213	0	729	499
Övriga interimsskulder	6 830	7 256	7 380	7 256
Summa	69 791	58 079	73 612	68 033
Not 18 Pensionsförpliktelser				
Ansvarsförbindelse	130 173	140 071	130 173	140 071
Löneskatt	31 580	33 981	31 580	33 981
Summa	161 753	174 052	161 753	174 052
Not 19 Borgensförbindelser				
Egna Hem	463	381	463	381
Kommuninvest	130 000	135 022	0	0
Summa	130 463	135 403	463	381

Färgelanda kommun har i mars 1998 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 278 kommuner som per 2013-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförpliktelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt anspråkstagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storlek på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Färgelanda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2013-12-31 uppgick Kommuninvest i Sveriges AB:s totala förpliktelser till 269 401 727 843 kr och totala tillgångar till 271 338 145 992 tkr. Färgelandas kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 233 996 721 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 236 088 558 kr.

Driftsredovisning

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto	Budget	Avvikelse
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet					
Kommunfullmäktige	-2 905	113	-2 792	-3 004	212
Kommunstyrelse och Stab	-21 988	1 813	-20 175	-19 113	-1 062
Sektor Barnomsorg och Utbildning	-137 125	9 734	-127 391	-125 559	-1 832
Sektor Omsorg	-161 870	55 314	-106 556	-108 979	2 423
Sektor Kultur och Fritid	-15 017	1 809	-13 208	-13 482	274
Sektor Service	-92 545	50 221	-42 324	-45 472	3 148
Summa verksamheten	-431 450	119 004	-312 446	-315 609	3 163
Finansiering					
Finansiering	-57 765	65 773	8 008	46	7 962
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-43 787		-43 787	-48 345	4 558
- Pensionskostnader	-13 684		-13 684	-16 275	2 591
- Personalomkostnadspåslag (PO)		55 481	55 481	58 785	-3 304
- Intern ränta		4 347	4 347	5 881	-1 534
- Övrigt	-294	5 945	5 651		5 651
Justering interna differenser					
Summa efter finansiering	-489 215	184 777	-304 438	-315 563	11 125
Skatteintäkter		245 463	245 463	245 161	302
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag	-5 742	72 740	66 998	66 367	631
Kommunal fastighetsavgift		11 828	11 828	11 799	29
Regleringsbidrag		2 987	2 987	3 022	-35
Finansiella intäkter		1 843	1 843	400	1 443
Finansiella kostnader	-2 164	0	-2 164	-3 421	1 257
Årets resultat	-496 979	519 638	22 517	7 765	14 752

Eventuell differensen mot resultaträkning beror avrundning mellan Kr, Tkr och Mkr i olika rapporter

Investeringsredovisning

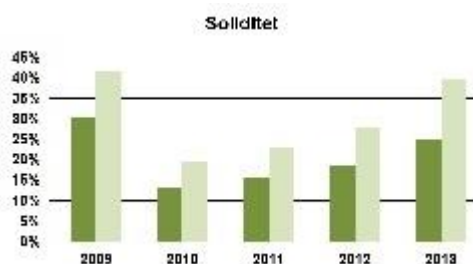
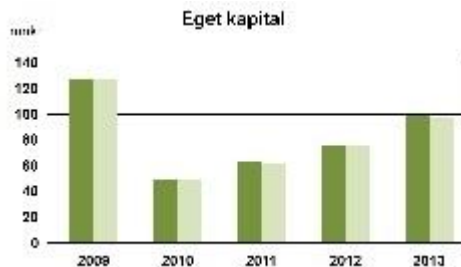
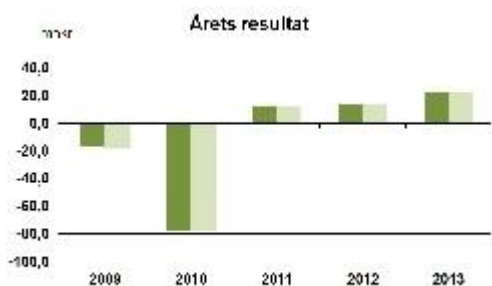
Bestutade Investeringar. Belopp i tkr	Sektor	Bestut	Plan 2013	Utfall 2013
<u>Infrastruktur och Fastighetsinvesteringar:</u>				
Cykelväg Stigen -Färgelanda	Service	4 000	2 500	0
Bredbandsutbyggnad	Service	9 000	3 000	3 341
Industriplan Högalid	Service	500	500	0
Asfaltering Högsäter-Genevi	Service	60	60	62
Asfaltering Färgelanda-Ödeborg	Service	400	400	323
Energieffektiviseringar	Service	7 000	3 500	3 220
Konstgräs	KoF	3 800	0	0
Ombyggnad Håvesten	Omsorg	2 000	608	604
Summa beslutade projekt		26 760	10 568	7 550
Grundram fastigheter oförutsett			400	178
<u>Utrustningsinvesteringar:</u>				
Grundram IT	Service	0	720	516
Grundram	KS/Stab	0	130	23
Grundram	Service	0	35	131
Grundram	BoU	0	1 375	869
Grundram	Omsorg	0	1 000	46
Grundram	KoF	0	80	58
Summa beslutade årliga grundramar			4 090	1 821
IT-utrustning, gemensamma system, VK	Service	800	800	250
Spånsug Skolor	Service	330	330	238
Arbetsplatser Månvägen	Service/BoU	35	35	22
Lekställningar Humlan fsk	Service/BoU	80	80	94
Arbetsplatser Ödeborg fsk	Service/BoU	20	20	27
Lekställningar Stigen fsk	Service/BoU	70	70	62
Ljuddämpning Matsal Valbo	Service/BoU	43	43	0
Fastighetstillbehör	Service	385	385	402
Ombyggnationer Valboskolan	Service	575	575	450
Skatepark i Högsäter	KoF	100	100	0
Dränering av grusplan Valbo	KoF	700	700	0
Barnmöbler Biblioteket	KoF	50	50	45
Magna Cura, Ny modul	Omsorg	40	40	45
Renhållning Sopkärl	Service	600	600	400
Ultraljud/Bladderscan	Omsorg	69	69	84
Förskola söder, projektering		250	250	0
Summa nya beslutade investeringar		4 147	4 147	2 119
TOTALT BESLUTAT och PLAN		30 907	18 805	11 490

Kommentarer om investeringar återfinns under respektive sektorsavsnitt.

Verksamhetsåret i siffror; diagram

Koncernen i mörkt grönt och kommunen i ljus grönt. Ökningen av nettokostnader för 2012 och 2013 har justerats med återbetalningen av AFA-premier, vilket ska redovisas som jämförelse störande post.

Kommunfullmäktige

Sektorns verksamhetsberättelse

Ordförande Thor-Björn Jacobsson

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikels e
Intäkter	91	113	0	113
Kommunbidrag	2 499	3 004	3 004	0
Summa intäkter	2 590	3 117	0	113
Kostnader:				
Personalkostnader	-1 829	-2 018	-1 955	-63
Övriga kostnader	-804	-888	-1 049	161
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Summa kostnader	-2 633	-2 906	-3 004	98
Periodens resultat	-43	211	0	211

Verksamhetsbeskrivning

Sektorns verksamhetsberättelse

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ med ansvar för bland annat de övergripande strategiska frågorna.

Fullmäktige väljs direkt av folket i de allmänna valen vart 4:e år.

Kommunfullmäktige skall vara kommunalpolitikens viktigaste mötesplats.

Exempel på beslutsärenden i kommunfullmäktige: budget och kommunalskatt, taxor och avgifter, fysisk planering, grunder för ersättningar till partierna och de förtroendevalda, den politiska organisationen, ansvarsfrihet för förtroendevalda.

Revision

Revisionen, som består av fem förtroendevalda ledamöter, är kommunfullmäktiges organ för objektiv och förutsättningslös granskning och kontroll av hela den kommunala organisationen. Granskningen skall genomföras i en sådan omfattning att revisorerna varje år kan lämna ett underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan om ansvarsfrihet kan lämnas för kommunstyrelsen och nämnderna.

Sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna är företaget Deloitte.

Beredningar

Kommunfullmäktige har tre fasta beredningar med uppgift att bl a bereda ärenden av långsiktig strategisk natur inför beslut i kommunfullmäktige. Beredningarna har olika ansvarsområden och får sina uppdrag från kommunfullmäktige, oftast i verksamhetsplanen.

Till Serviceberedningen lämnas bl a uppdrag om infrastruktur, näringsliv och översiktlig fysisk planering

Till värdsberedningen lämnas bl a uppdrag om skolfrågor, omsorgen och kultur- och fritid

Budget och bokslutsberedningen ansvarsområde omfattar bl a budgetarbetet, över- och

underskottshantering och bokslutsanalyser.

Fullmäktigeberedningar har ingen självständig beslutanderätt.

Myndighetsnämnd

Myndighetsnämnden arbetar bl a med tillsyn, tillstånd och myndighetsutövning mot enskild.

Nämnden är också trafiknämnd.

Exempel på ärenden som handläggs av nämnden: Bygglov och strandskyddsdispenser, Insatser till stöd och hjälp för enskilda, lokala trafikföreskrifter

Överförmyndare

Om någon på grund av sjukdom, psykiska störningar, försvagat hälsotillstånd eller liknande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller behöver hjälp med sin ekonomi för sin egen del, kan domstol förordna en god man eller förvaltare. Tillsynen över gode män och förvaltare sköts av en överförmyndare. Avtal har under 2010 träffats med Uddevalla kommun om handläggarsöd till överförmyndaren.

Partistöd

Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Det finns ingen skyldighet att lämna partistöd men alla kommuner, landsting och regioner gör det. Storleken på stödet varierar dock

Partistöd i Färgelanda kommun

Grundstöd

Parti med 1-3 mandat i kommunfullmäktige:	3000 kronor
Parti med 4- 6 mandat i kommunfullmäktige:	5000 kronor
Parti med 7-11 mandat i kommunfullmäktige:	7000 kronor
Parti med 12 eller fler mandat i kommunfullmäktige:	9000 kronor

Mandatbundet stöd: 4 170 kronor/mandat

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikelse
Kommunfullmäktige	728	705	919	214
Kommunrevision	357	481	450	-31
Nämnder och beredningar	688	733	1 015	282
Överförmyndare	768	873	620	-254
Totalt	2 541	2 792	3 004	211

Analys av utfall per ansvarsområde

Kommunfullmäktige, myndighetsnämnden och beredningarna

+ 496 tkr

Två av kommunfullmäktiges planerade sammanträden under 2013 har ställts in. Behovet av extra sammanträden med myndighetsnämnden har varit lägre än budgeterat. Översynen av den politiska organisationen inför nästa mandatperiod har tagit längre tid än förutsett. Därigenom har annat politiskt arbete inför nästa mandatperiod, beroende av den politiska organisationen, inte kunnat starta, t ex arvodeskommittén.

Beredningarna har kunnat bedriva sitt arbete med färre sammanträden än planerat. Dessutom har beredningarna inte varit fulltaliga vid vissa av mötena.

Behovet av sammanträden med myndighetsnämnden styrs till vissa delar av lagstadgade handläggningstider och krav från domstolen. Under året har nämndens arbete kunnat effektiviseras och behovet av extra sammanträden i nämnden har därigenom minskat jämfört med föregående år.

Kommunrevisionen

- 31 tkr

Revisionen har genomfört och påbörjat fler granskningar än förutsetts.

Inom följande områden har specialgranskningsrapporter överlämnats under 2013

- Näringslivs befrämjande åtgärder,
- Strategi för personalförsörjning,
- Budget och uppföljningsprocesser och
- Den interna kontrollen

Ytterligare en granskning har påbörjats under 2013 – slutredovisningen väntas under första kvartalet 2014.

Överförmyndaren

- 254 tkr

Budgeten täcker inte avtalade kostnader. Genom kommunens mottagning av ensamkommande flyktingbarn har antalet god mans uppdrag ökat.

Investeringar

Inom kommunfullmäktiges ansvar görs som regel inga investeringar.

Kommunstyrelse & stab

Sektorns verksamhetsberättelse

Ordförande Peter Johansson (Kd)

Tf Kommunchef Sarah Isberg

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikels e
Intäkter	2 649	1 813	1 842	-29
Kommunbidrag	18 182	19 113	19 113	0
Summa intäkter	20 831	20 926	20 955	-29
Kostnader:				
Personalkostnader	-13 246	-13 859	-13 876	17
Övriga kostnader	-6 024	-8 081	-7 005	-1 076
Kapitalkostnader	-57	-48	-74	26
Summa kostnader	-19 327	-21 988	-20 955	-1 033
Periodens resultat	1 504	-1 062	0	-1 062

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen består av 13 ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens övergripande verksamhet enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument. Den ska också bereda ärenden till fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga kommunala organs verksamhet, över det kommunala bolaget, samt över de kommunalförbund med mera, som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens verksamhet förutom myndighetsutövningen som myndighetsnämnden ansvarar för.

Kommunledningskontor

Staben fokuserar på strategiska frågor samt arbetar som internkonsulter för de löpande verksamheterna. Staben är en resurs för samtliga fyra sektorer och stabens verksamhet kommer hela organisationen till gagn. I staben ingår förutom kommunchefen även personalchef, ekonomichef, kommunsekreterare.

Ekonomi-, personal- och kansliavdelning

Kommunen har en samlad administration som understödjer den politiska verksamheten, staben samt de fyra sektorerna. Enheten består av ekonomi, personal samt kansliavdelningen.

Inköp och upphandling

Den dalslandsgemensamma inköpsorganisationen har förstärkts och ett system för upphandlingsstöd och avtalsregister har införts. För att ytterligare säkerställa att ökade krav i samband med inköp och upphandlingar hanteras effektivt och att befintliga avtal följs behöver inköpsfunktionen fortsätta att förstärkas och utvecklas. Det är viktigt att kommunen säkerställer att det finns tillgång på varor och tjänster av hög kvalitet och till låga priser.

Näringsliv

Kommunens näringslivsverksamhet består av riktade åtgärder mot målgrupper såsom befintligt näringsliv, företagare utanför kommunen med intresse för samarbete, potentiella företagare samt kommuninvånare och turister.

Folkhälsoarbete

Folkhälsoarbetet syftar till att utjämna skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället och att skapa förutsättningar för människor att känna trygghet till sig själva och sin omgivning och att kunna göra hälsosamma val i livet.

Folkhälsoarbetet bedrivs med utgångspunkt från det avtal som finns mellan Färgelanda kommun och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland och har sin utgångspunkt i lokala behov och förutsättningar. I kommunen finns ett Folkhälsoråd med deltagare från Kommunstyrelsen i Färgelanda och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Dalsland.

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikelse
Kommunstyrelse	1 798	2 136	1 787	-349
Kommunchef inkl. stabschefer	4 114	6 146	5 494	-652
Kansliavdelning	1 754	1 913	2 136	223
Ekonomiavdelning	4 795	5 414	4 864	-550
Personalavdelning	3 902	4 261	4 438	177
Folkhälsoenhet	314	304	399	95
Totalt	16 677	20 174	19 118	-1 056

Analys av utfall per ansvarsområde

Kostnaderna för ett antal granskningar och genomlysningar av verksamheten som ledningen har initierat har kostnadsförts inom det kommungemensamma. Därutöver har kommunstyrelsen belastats med kostnader på 0,9 mnkr i samband med att ett anställningsförhållande avslutades.

Avvikelserna per enhet beror till viss del på skillnaden mellan hur resurserna har budgeterats och hur utfallet har bokförts.

Målarbete

Under året har kommunstyrelsen och kommunledningen haft ett starkt fokus på att förbättra de ekonomiska förutsättningarna för kommunens fortsatta arbete samt att öka förståelsen för vikten av en god budgetföljsamhet i verksamheten.

Arbetet i kommunledningen har under året handlat främst handlat om att konsolidera och strukturera arbetet. Delar av detta arbete har genomförts med extern hjälp för att genomföra granskningar och genomlysningar av verksamheten, vilket har bidragit till den redovisade budgetavvikelsen.

Personalverksamheten

Kommunen har under året fortsatt satsningen inom arbetsmiljön och dess systematiska arbete som inleddes under föregående år. Insatsen startade genom att kommunen i samverkan med företagshälsovården genomförde en nulägesanalys av kommunens hälso- och arbetsmiljöarbete, däribland en hälsoenkät för medarbetare. Resultatet har systematiskt genomarbetats på såväl sektornivå som kommunledningsnivå där handlingsplaner har upprättats och arbete har påbörjats med att revidera befintliga styrdokument inom arbetsmiljöområdet med målsättningen att samla dessa i en gemensam arbetsmiljöhandbok.

Arbete har påbörjats med att genomföra en riskanalys av kommunens samtliga verksamheter. Riskanalysen innebär att personalchef tillsammans med arbetsmiljöingenjör besöker arbetsplatser och tillsammans med ansvarig chef inventerar vilka arbetsmiljörisiker som kan uppstå inom verksamheten.

Näringsliv

Kommunens arbete med näringslivsfrågor hanteras i huvudsak av kommunstyrelsens ordförande och kommunchefen. Det innebär lägre kostnader än budgeterat för denna verksamhet.

Sektor Omsorg

Sektorns verksamhetsberättelse

Sektorschef: Monica Birgersson

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikels e
Intäkter	54 143	55 314	49 406	5 908
Kommunbidrag	105 430	108 979	108 979	0
Summa intäkter	159 573	164 293	158 385	5 908
Kostnader:				
Personalkostnader	95 514	94 039	96 243	-2 204
Övriga kostnader	71 069	66 673	60 415	6 258
Kapitalkostnader	1 103	1 158	1 727	-569
Summa kostnader	167 685	161 870	158 385	3 485
Periodens resultat	-8 112	2 423	0	2 423

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Omsorg ansvarar för att främja kommuninvånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Sektor Omsorg har tre huvudsakliga lagrum att förhålla sig till; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Portalparagrafen i Socialtjänstlagen anger att socialtjänsten skall vila på demokratins och solidaritetens grund samt främja människors sociala och ekonomiska trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet.

Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade är en rättighetslag. Den som uppfyller kraven för att tillhöra lagens personkrets har rätt att få vissa i lagen angivna insatser, förutsatt att han eller hon har ett behov av insatsen i livsföring och att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Kommunens hälso- och sjukvårdsavtal enligt Hälso- och sjukvårdslagen omfattar de personer som bor i särskilda boendeformer. Ansvar för insatser upp till sjuksköterskeresurs. Ansvar för läkarinsatser finns hos VG-regionen. Kommunen har också ansvar för personer inskrivna i hemsjukvården som bor i ordinärt boende. För de som är inskrivna i hemsjukvården och bor i ordinärt boende är ett kriterium att de inte själva tar sig till primärvårdens lokaler. Kommunens ansvar omfattar också rehabilitering utifrån samma grunder som sjuksköterskeinsatserna.

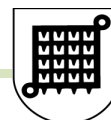
Verksamheten bygger på frivillighetens grund men under vissa förutsättningar kan även vård- och behandlingsinsatser ske med tvång.

Verksamheten planeras och styrs av sektorns ledningsgrupp som sedan hösten består av socialchef, resultatansvariga inom äldreomsorgen, chef för individ- och familjeomsorgen, chef för enheten för stöd och service, boendechef på Dalio, medicinskt ansvarig sjuksköterska samt utvecklingsledare

Omsorgskontoret

På omsorgskontoret arbetar avgifts och alkoholhandläggare, anhörigstödjare, handläggare för bostadsanpassning, medicinskt ansvarig sjuksköterska, två biståndshandläggare, bemanningsassistent för äldreomsorgen som har till uppgift att rekrytera personal till äldreomsorgen och sedan oktober en utvecklingsledare som arbetar med utredningsuppdrag för sektorn.

Biståndsenhet; Biståndsenheten har två biståndshandläggare. De handlägger ansökan om insatser och fattar myndighetsbeslut utifrån gällande lagstiftning. De administrerar också kön till kommunens trygghetsboende.

Bostadsanpassning; Kommunen handlägger ansökningar gällande bostadsanpassning. Kommunens legitimerade rehabpersonal bistår med utredning av behovet av bostadsanpassning.

Uppsökande verksamhet samt anhörigstöd; Uppsökande verksamhet skall erbjudas personer som fyllt 80 år och som inte sedan tidigare har kontakt med socialtjänsten. Hälsosamtal och information erbjuds gällande vad Färgelanda kommun kan erbjuda den enskilde. Den uppsökande verksamheten är på frivilligbasis och utförs av kommunens anhörigstödare.

MAS: Den medicinskt ansvariga sjuksköterskan (MAS) har ett övergripande ansvar för kommunens hälso- och sjukvård, vilket innebär att se till att vårdtagarna får en säker och ändamålsenlig vård och behandling av god kvalitet. Den medicinskt ansvariga sjuksköterskan hör funktionsmässigt direkt under kommunstyrelsen men är administrativt placerad på omsorgskontoret.

Individ- och familjeomsorg

Nyckeltal IFO 2013-2009					
Verksamhet	2013	2012	2011	2010	2009
Individ- och familjeomsorg					
Familjehemsplacerade barn	21	17	19	i.u	i.u
Vård dagar i familjehem	9211\$	4301	2693	3401	4240
Vård dagar på institution	\$	7960*	5483*	942	730
Antal anmälningar	i.u	268	223	i.u	i.u
Antal öppnade barnvårdsutredningar	i.u	93	99	i.u	i.u
Ekonomiskt bistånd tkr	3047	3044	3045	4202	4359
Antal hushåll aktuella under året ek bistånd	117	116	i.u	i.u	i.u
Vård dagar institution vuxen	1069	531	117	455	303
Nettokostnad per vårddygn vuxen	837	3077	1838	2765	1228
* Varav ensamkommande 2012 4040 \$ dygn, 2011 3710 vårddygn	Placerings dygn totalt				

Verksamheten ansvarar för att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Socialtjänstlagen reglerar kommunens skyldighet att hjälpa invånarna i kommunen. Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som bor i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver.

Huvudprincipen är att utifrån den enskildes behov ge hjälp till självhjälp. Grundläggande principer för arbetet är helhetssyn och den enskildes delaktighet och ansvar. De olika stöd-, vård- och behandlingsinsatser som förmedlas syftar alla till att stärka förmågan till förändring och oberoende. Verksamheten bygger på frivillighet, men under vissa omständigheter kan även vård- och behandlingsinsatser ske med tvång.

Individ- och familjeomsorgen(IFO) arbetar med myndighetsutövning. Verksamheten är indelad i en enhet för vuxna och en enhet för barn och ungdomar. Personalen arbetar med att utreda behov av insatser utifrån ansökningar och anmälningar samt fattar beslut om insatser. Kommunen ingår i samarbete gällande gemensam socialjour som leds av Uddevalla kommun.

Inom enheten arbetar även familjebehandlare och behandlingsassistent, som dels verkställer beslut om insatser som socialsekreterarna fattat beslut om och dels utför icke biståndsbedömda insatser så som samtal med föräldrar och deltagande i föräldragrupper inom primärvårdens barn- och mödrahälsovård.

IFO är medansvariga för och har personal anställd vid Resursskolan Navet.

Viktiga händelser under 2013

Under våren genomfördes en genomlysning av verksamheten på Individ- och familjeomsorgen. Resultatet av genomlysningen presenterades för personalgruppen och politiker inom Kommunstyrelsen, Myndighetsnämnden och Personalutskottet i juni. I augusti färdigställdes en handlingsplan med åtgärder inom ett flertal områden i verksamheten. Samma månad togs även ett politiskt beslut om att ny ledning skulle tillsättas på IFO-kontoret. Under resterande del av året har verksamheten haft inhyrda konsulter på tjänster som socialsekreterare och t.f. IFO-chef för att kunna upprätthålla myndighetsutövningen då dessutom ett antal långvariga sjukskrivningar varit ett faktum under årets senare del. IFO-chef samt två förste socialsekreterare har slutat under hösten vilket gjort att rekrytering skett.

Gemensam socialjour med ett flertal kommuner delaktiga och med Uddevalla som huvudman startade under våren. Socialjouren är bemannad på kvällar, nätter och helgdagar och utgår från Uddevalla.

Avtalet med Melleruds kommun gällande alkoholhandläggning avslutades vid halvårsskiftet. Kommunen har utsett ny ansvarig person inom egna organisationen. Avtalet med Melleruds kommun gällande personligt ombud avslutades vid halvårsskiftet. För närvarande har kommunen inget personligt ombud men arbete pågår med att finna en lösning. Avtalet med Trollhättans stad gällande familjerådgivning avslutades vid årsskiftet. Upphandling har skett och ny utförare kommer finnas för kommuninvånarnas behov.

Under hösten fattades beslut om att Resursskolan Navet ska övergå i sektor Barn och utbildnings regi på grund av lagförändringar som skett.

Framtiden

Från januari 2014 finns nyutbildad IFO-chef på plats. Ett gediget arbete behöver göras avseende bland annat utbildning, upprättande av struktur, revidering och implementering av rutiner och riktlinjer. Arbetet med att genomföra den fastställda handlingsplanen kommer att fortgå. Rekrytering av socialsekreterare och familjebehandlare pågår. Under tiden som rekrytering pågår och fram till att stabilitet skapats kommer behov finnas av konsulter inom verksamhetens myndighetsutövning. 2014 kommer vara ett år då uppbyggnad av verksamheten kommer att ske. Verksamheten planerar en utökning av resurser inom Familjeteamet för att i större utsträckning kunna arbeta med lösningar på hemmaplan. Arbetet med att starta en Familjecentral fortgår och planen är att verksamheten startar under 2014.

Integration och ensamkommande flyktingbarn

På integrationskontoret arbetar en tillsvidareanställd flyktingsamordnare och verksamheten är sedan januari 2013 lokaliserad till IFO-kontoret på Furåsen. Sedan slutet av 2013 är ytterligare en person visstidsanställd på deltid. Kommunens ansvar är att anordna SFI(svenska för invandrare)och samhällsorientering för vuxna, hjälpa till med boendefrågor och försörjning i de fall den enskilde inte är berättigad till etableringsersättning eller i avvaktan på att den ska komma igång. Vidare ansvarar kommunen för skola, barnomsorg samt fritidsaktiviteter för barnen. Enheten har även ansvar för kontakter och samordning med de verksamheter som inte ligger inom kommunens ansvarsområde och för kontakter med övriga berörda aktörer.

Utöver ovanstående insatser har verksamheten varit delaktig i anordnandet av Världens jul,

språkcafé samt simskola i Stigen för 23 barn.

Integrationsverksamheten har tagit emot 63 personer fördelat på 19 hushåll under året, 27 vuxna och 36 barn. Vilket kan jämföras med 21 personer under 2012. En stor andel av de personer som kommit till kommunen under året är s.k. anknytningsinvandring.

Arbetet med revidering av kommunens Integrationsplattform har påbörjats under hösten 2013 och beräknas vara klar under första delen av 2014.

Kommunen har ett avtal med Migrationsverket om mottagande av ensamkommande flyktingbarn. Kommunen tillhandahåller boende på Dalio i Högsäter samt i utslusslägenheter som hyrs av Valbohem och är belägna i kommunen.

På Dalio arbetar boendecoacher, socialpedagog och boendechef. Åtta ungdomar bodde på Dalio vid årsskiftet, snittkostnad för en boende på Dalio har under 2013 varit ca 63 000kr/månad. På utslussen arbetar boendecoacher, samordnare och boendechef. Elva ungdomar bodde på Utslussen vid årsskiftet och snittkostnad för en boende på Utslussen har under 2013 varit ca 20 000kr/månad.

Viktiga händelser under 2013

Kommunen tecknade nytt avtal med Migrationsverket från 130107 och har nu tre asylplatser och sjuutton platser för permanent uppehållstillstånd. Verksamheten har tagit emot sju asylsökande under året.

Hösten 2013 började verksamheten dokumentera i Magna Cura. Personalen har under hösten påbörjat sitt arbete med Integrationsmaterialet *Hitta Rätt*.

Framtiden

140101 kom lagen om att alla kommuner ska ta emot ensamkommande flyktingbarn. Det är en tvingande lag som kommunen inte kan säga nej till. För att vår kommun skall kunna leva upp till de krav som lagen ställer bör vi fortsätta att jobba med boendekedjan och utöka den med två steg till, ett mottagningsboende som är steget före Dalio och ett steg som är efter utslussen. Utökningen av organisationen behövs för att vi skall kunna ta emot dessa ungdomar på ett professionellt sätt och säkerställa att deras behov blir sedda. Antalet ungdomar som beräknas bli kommunplacerade 2014 i Färgelanda är nio och som det ser ut nu i vår organisation har vi två lediga boendeplatser. Om kommunen inte har boendeplatser kommer ungdomarna att placeras på HVB-hem i andra kommuner, vilket leder till ökade kostnader, en påfrestning för de ungdomar som blir placerade på annan ort samt ökad arbetsinsats för socialsekreterarna på IFO.

Enheten för stöd och service

Nyckeltal 2013-2009 ESS					
Verksamhet	2013	2012	2011	2010	2009
ESS					
Invånare med insats enligt LSS/LASS	59	62	53	49	53
Antal insatser	77	83	75	71	76
Antal insatser exkl. dagcenter/boende	56	49	46	49	57
Antal årsarbetare (inkl. timvik.)	36,48	i u	23,68*	25,26#	19,32*
Bruttokostnad per insats	273 974	259 494	272 560	226 725	243 650
Antal personer med insatser soc psyk	16/20	18	13		
Bruttokostnad/insats/socialpsykiatri	93 833	107 778	102 449		
*Budget siffra #Hämtad från personalsystemet					

Enheten för stöd och service består av kommunens socialpsykiatri och den verksamhet som lyder under LSS, lagen om stöd och service till vissa människor med funktionsnedsättning.

Socialpsykiatri

Kommunen ansvarar för de sociala insatser som personer med psykisk funktionsnedsättning behöver för att klara sin dagliga livsföring. Ansvaret innefattar även att hjälpinsatser samordnas och att olika aktörer kring brukaren samverkar. Verksamheten tillhandahåller boende och boendestöd, sysselsättning/ fritid, habilitering och rehabilitering samt daglig sysselsättning enligt Socialtjänstlagen(SoL).

LSS

Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag. Den som uppfyller kraven för att tillhöra lagens personkrets har rätt att få de i lagen angivna insatser, förutsatt att han/ hon har ett behov av insatsen i sin livsföring och att behovet inte tillgodoses på annat sätt. Verksamheten ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra och genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna, som ska vara varaktiga och samordnade, ska anpassas utifrån individuella behov samt utformas så att de är lättillgängliga och stärker den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv.

Kommunen har två olika bostäder med särskild service, en gruppboende och en serviceboende enligt LSS. Serviceboenden är under utveckling för att även kunna ta emot personer med psykisk funktionsnedsättning som behöver tät kontakt med personal i sitt boende. Verksamheten tillhandahåller daglig verksamhet enligt LSS. Gällande assistansärenden är kommunen utförare men det finns även brukare som valt privata utförare. Beslut om ledsagare, kontaktperson och förlängd barnomsorg verkställs i verksamheten. Övriga insatser såsom boende enligt Socialtjänstlagen, korttidsplatser samt boende för barn och ungdomar som studerar på annan ort verkställs genom köp av annan utförare.

Viktiga händelser 2013

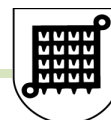
Verksamheten har under hösten 2013 startat en utbildningsinsats, Supported Employment. Insatsens mål är att fler personer ska ha sysselsättning i form av praktik eller arbete istället för daglig sysselsättning. Som en följd av utbildningen pågår sedan hösten 2013 en organisatorisk förändring gällande boendestöd och daglig verksamhet/sysselsättning. Förändringen är påbörjad men kommer att fortgå de närmsta åren.

I början av 2013 öppnade Café Håvet på Håvestensgården. Verksamheten är en daglig verksamhet inom LSS och kommunen har genom den utökat utbudet gällande insatser för brukarna.

Framtid

I samhället tyder det på att antal ansökningar gällande LSS- och SoL- insatser kommer att öka och då främst bland barn och ungdomar. Det är dessutom fler personer som diagnostiseras och därmed tillhör personkretsen enligt LSS och SoL. För närvarande utför kommunen insatser främst inom daglig sysselsättning och boendestöd vad gäller socialpsykiatri men i framtiden kan behovet av boendeplatser med dygnetrunt-tillsyn komma att öka. För att höja kvaliteten ytterligare på de insatser som utförs kommer arbetet med att förtydliga personalens uppdrag att fortgå under året. Verksamheten kommer under 2014 arbeta med att skapa ett resursfördelningssystem för att kunna styra och planera verksamheten så effektivt som möjligt.

Äldreomsorg:

Nyckeltal ÄO 2013-2009					
Verksamhet	2013	2012	2011	2010	2009
Särskilt boende antal platser	79	69**	99	99	106
Utskrivningsklara patienter	385	333	279	259	249
Utskrivningsklara patienter, ersatta dygn	0	32	0	0	0
Personaltäthet per vårdtagare		0,68 Somatik	0,68 Somatik	0,62#	0,6
	0,73	0,72 Demens	0,72 Demens		
Antal platser per invånare > 65 år (inkl. korttid)	0,05	0,04	i u	0,06	0,07
Bruttokostnad per plats *	538 889	604 495	464 527	506 894	478 660
Nettokostnad per plats *	449 612	521 297	380 369	408 319	384 960
Bruttokostnad per plats exkl. fastighetskostn. *	436 685	473 334	456 718	421 782	403 963
Nettokostnad per plats exkl. fastighetskostnader *	331 990	389 776	372 560	323 430	310 264
Hemtjänst					
Vårdtagare hemtjänst	223	185	165	161	151
Beviljade hemtjänststimmar	31 515	31 262	I u	29 839	30 139
Bruttokostnad per utförd hemtjänststimma	683	728	I u	427	416
Hemsjukvård					
Vårdtagare hemsjukvård, ordinärt boende	87	98	110	96	85
Delegerad hemsjukvård tim ord boende	i u	267			
Kommunrehab					
Personer som utbildats i förflyttningsteknik och arbetstekniska hjälpmedel	75	155	36	58	50
Utdelade hjälpmedel	i u	i u	i u	i u	i u
Beslutade bostadsanpassningar	48	34	42	42	32
#hämtat från personalsystem beräknat på utfall					
** snitt över året					

Äldreomsorgen utför insatser inom hemtjänst, hemsjukvård(sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster), daglig verksamhet för personer med demenssjukdom och icke demenssjukdom, särskilt boende samt demensboende. Sektorn har anställd personal som arbetar i köken på äldreboendena och levererar måltider till brukarna på de särskilda boendena samt i hemtjänsten.

Hemtjänst; Hemtjänstpersonalen utgår från två grupper, en stationerad på Solgården och en på Håvestensgården. Arbetet har fortgått med att anpassa verksamheten utifrån resursfördelningssystemet. Insatserna har ökat i norr och minskat i söder. Fram till maj 2013 var Tesia AB en valbar utförare av hemtjänst i kommunens södra del enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV). Under hösten tecknades ett nytt avtal med företaget Extramamman som utförare av serviceinsatser i hela kommunen. De privata utförarna har under 2013 inte haft några uppdrag.

Kommunal hälso och sjukvård; Hemsjukvårdens sjuksköterskor och rehabpersonal ansvarar för och utför hälso- och sjukvård på kommunens särskilda boenden samt för brukare i ordinärt boende. Sjuksköterskans uppgift är att verkställa och säkerställa delegerade vårdinsatser från läkare och följa de metoder som kommunen bestämt. Sjuksköterskorna arbetar med kvalitetsregistren. Kommunen är med i Närsjukvårdsprojektet när det gäller medborgare över 65 år och utanför kontorstid. Sjuksköterskorna arbetar med reflektions- och teamträffar tillsammans med omsorgspersonal, arbetsterapeut och sjukgymnast. Korttidsenheten på Lillågården har ett stort flöde på brukare. Sjukgymnaster och arbetsterapeuter ser till att nödvändiga hjälpmedel finns och att brukarna får professionella bedömningar, erforderlig träning och rehabilitering utifrån individuellt perspektiv. Kommunen säljer 50% arbetsterapeuttjänst till primärvården i Färgelanda.

Daglig verksamhet; Daglig verksamhet för personer med demenssjukdom finns i Håvestensgårdens lokaler och för personer som inte har demenssjukdom finns verksamheten i Lillågårdens lokaler.

Särskilt boende; Särskilt boende finns på Lillågården och Solgården och demensboende finns på Solgården och Håvestensgården. Under 2013 färdigställdes Håvestensgården, i samband med detta gjordes en omflyttning av brukare och personal mellan Lillågården och Håvestensgården i syfte att renodla verksamheten för att brukarna ska ges bästa möjliga stöd och vård. Kommunen tillhandahåller även korttidsplatser enligt SoL och de finns på samtliga tre särskilda boenden, men i störst utsträckning på Lillågården. I lokalerna på Solgården och Lillågården inryms även trygghetslägenheter.

Kök; På varje särskilt boende finns det ett tillagningskök som levererar måltider till brukarna i huset. I köket på Solgården tillagas även de portioner som levereras till personer som bor i ordinärt boende.

Viktiga händelser 2013

Under 2013 färdigställdes Håvestensgården, i samband med detta gjordes en omflyttning av brukare och personal mellan Lillågården och Håvestensgården i syfte att renodla verksamheten för att brukarna ska ges bästa möjliga stöd och vård. All äldreomsorgs personal har deltagit vid en föreläsning i salutogent förhållnings- och arbetssätt, av extern föreläsare. Arbete av implementeringen fortgår på de olika enheterna. Det interna kvalitetsarbetet har fortgått med utbildning avseende bland annat liftkörkort, BPSD-register, munhygien, handledarutbildning för undersköterskor.

Framtid

Fortsatt arbete med kvalitetsregistren, Senior alert, BPSD och palliativregistret. Hemtjänsten övertar insatserna på trygghetsboendet på Lillågården från februari 2014. Översyn av äldreomsorgen interna organisation kommer att pågå under året. På våra särskilda boenden kommer vi att fortsätta utveckla det salutogena arbetssättet, det sociala innehållet och erbjuda utevistelser, gemenskap och möjlighet att delta i individuellt anpassade aktiviteter. Utifrån den nya riktlinjen (SOSFS 2012:12) för demensboende som träder i kraft under 2015 kommer brukarna att få ett beslut på särskilt boende och ett beslut på hemtjänstinsatser. Utifrån beviljade insatser upprättar sedan personalen på boendet en genomförandeplan tillsammans med den enskilde och/eller dess företrädare. Riktlinjen innebär också att boendet ska vara bemannat dygnet runt så att personal snabbt kan uppmärksamma om en person är i behov av hjälp och utan dröjsmål kan ge hjälp som är till skydd för liv, personlig säkerhet och hälsa.

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikelse
Äldreomsorg	68 606	67 889	67 972	83
Individ & Familjeomsorg	27 096	26 382	22 915	-3 467
Enheten för Stöd & Service	18 473	18 850	18 092	-758
Integration & ensamkommande flyktingbarn	-633	-6 565	0	6 565
Totalt	113 542	106 556	108 979	2 423

Analys av utfall per ansvarsområde

Sektor omsorg som helhet gör under 2013 ett överskott jämfört med budget. Individ- och Familjeomsorgen och Enheten för stöd och service uppvisar ett underskott medan Integration, Ensamkommande flyktingbarn och Äldreomsorgen tillsammans med omsorgskontoret påvisar ett överskott.

Äldreomsorg och omsorgskontoret:

Verksamheten gör som helhet ett knappt överskott 2013. Hemtjänstinsatserna har under större delen av året varit fler än budgeterade vilket orsakar ett underskott. Dock finns en trend där insatserna minskat under årets senare del. När hemtjänstinsatserna minskar skapas ett överskott av personal. Omfördelning av personal till andra verksamheter inom äldreomsorgen har skett under året. Efter ombyggnationen på Håvesten har det tydliggjorts vilka lokalytor kommunen har möjlighet till återsökning av moms för externt hyrda lokaler, den sk Ludvikamomsen. Det blir därmed en ökad kostnad på drygt 900 tkr för särskilt boende under 2013. Intäkten för hyra på särskilt boende kräver en uthyrning på 100%. Så har inte varit fallet utan på framför allt Håvestensgården var det fram till sommaren ett flertal lediga lägenheter. Under sommaren ökade dock behovet och antal lediga lägenheter har minskat markant. Till viss del kompenseras minskade hyresintäkter med minskade personalkostnader då man inte ersätter personal fullt ut vid frånvaro. En bidragande orsak till överskottet är att en enhetschefstjänst inom äldreomsorgen varit vakant större delen av året.

Individ- och Familjeomsorg:

Verksamheten gör som helhet ett underskott 2013. Den stora negativa posten är familjehemsplaceringar för barn. Institutionsvård för vuxna är också dyrare än budgeterat. Kostnaden för institutionsvård för barn- och ungdom är lägre än budgeterat då man fått en större summa återsökta medel än vad som var beräknat. Ekonomiskt bistånd har inte betalats ut i samma utsträckning som det är budgeterat vilket skapar ett överskott. Personalkostnaden har varit lägre än budgeterat då kostnaderna för konsulterna som anlits under hösten har delfinansierats av kommunstyrelse och stab.

Enheten för stöd och service:

Verksamheten gör som helhet ett underskott för perioden. Nyttillkomna beslut inom LSS skapar en ökad personalkostnad för att kunna verkställa insatserna. Verksamheten har även kostnader som överstiger budget gällande ledsagarservice, korttidsplatser samt gymnasieboende inom LSS.

Integration och ensamkommande flyktingbarn:

Verksamheterna gör som helhet ett överskott för perioden.

Ensamkommande flyktingbarn: Eftersökta medel för institutionsplaceringar har kommit för 2011 och 2012 och där har utfallet varit större än summan som beräknats. Alla platser, enligt avtal, varje månad har inte varit belagda vilket direkt ger ett överskott jämfört med budget då verksamheten får lägre kostnader gällande bland annat mat, aktiviteter och pengar till kläder. Ungdomarna som bor i utslusslägenheter genererar en lägre kostnad per ungdom och månad. Kostnaden för tolk är också

lägre än budgeterat då ungdomarna lärt sig svenska språket snabbare samt att verksamheten inte fick så många nya barn under det första halvåret.

Integration: Kommunen har tagit emot 63 personer jämfört med 20 personer vilket är avtalat. Verksamheten får därmed högre intäkter samtidigt som kostnaderna inte överstiger summan som verksamheten får i ersättning.

Målarbete

Omsorg med valfrihet och värdighet

Inriktningsmål:

Varje person ska ha ett gott liv – det ska ge liv till åren och inte bara år till livet

Utveckla innehållet i äldreomsorgen som sysselsättning, utevistelse och naturliga mötesplatser.

Sektor Omsorg har under 2013 fortsatt arbetet med att utveckla innehållet avseende meningsfull vardag och sysselsättning samt möjlighet till utevistelse på särskilda boenden. Varje person som bor på särskilt boende ska ha en upprättad genomförandeplan och i genomförandeplanen finns nedskrivet vilket behov av insatser som den enskilde har samt hur och när hjälpen ska utföras av personalen. I genomförandeplanen ska det framgå vilka intressen den enskilde har och vad personalen ska vara behjälplig med. Gällande utevistelse får de som inte kan på egen hand ta sig ut hjälp med det. Önskan om utevistelse är, precis som många andra insatser, individuell och därför kan personer tillbringa olika mycket tid utomhus. I det ordinarie boende där hjälpinsatserna utförs av hemtjänstpersonal är insatserna individuellt bedömda och beviljade av biståndsenheten.

Personer som bor i ordinarie boende kan ansöka om dagverksamhet/daglig verksamhet. Biståndsenheten beviljar insatsen dagverksamhet/daglig verksamhet utifrån individuella behov. Det finns dagverksamhet inom äldreomsorgen i Lillågårdens och Håvestensgårdens lokaler. Enheten för Stöd- och service har daglig verksamhet enligt Lagen om stöd och service till vissa människor med funktionsnedsättning (LSS) och daglig sysselsättning enligt Socialtjänstlagen (SoL).

Resultatmål:

Efter att demensboendet på Håvesten har färdigställts erbjuda trygghets/seniorboende på Lillågården.

Sedan mars i år är alla lägenheter på Håvestensgården disponibla för boende. Lillågården tillhandahåller numera sju trygghetslägenheter på enheten Syrenen. Insatserna på trygghetslägenheterna utförs av personalen som arbetar på Lillågården men planeras övergå i hemtjänstens regi i februari 2014.

Uppdrag till Valförberedningen:

Utreda framtida behov av trygghets/seniorboende i kommunen

Sektor omsorg har redovisat underlag avseende trygghetsboende i kommunen. Underlaget finns redovisat i Projektet "Lev bra på äldre dar" som är genomfört och avslutat.

Mål för Kommunstyrelsen:

Utvecklat anhörigstöd

Kommunen har en anhörigstödare på 60%. Information om anhörigstödaren och verksamheten finns på kommunens hemsida. Broschyr gällande kommunens anhörigstöd finns på offentliga platser i kommunen samt på sjukhusen i vår närhet. Kommunens verksamheter hör av sig till anhörigstödaren för att förmedla kontakt alternativt lämnar uppgifter till den enskilde så kontakt kan tas. Stödet sker genom telefonsamtal, besök i hemmet eller på kommunkontoret samt mailkontakt. Det har även anordnats anhörigcaféer på Lillågården och Solgården under 2013. Under året har även anhörigstödaren etablerat kontakt med skolan för fortsatt diskussion och möjlighet till samarbete.

Anhörigstödjaren har också i uppgift att utföra den uppsökande verksamheten för personer fyllda 80 år och som inte redan har insatser från kommunen. Utskick av brev för kommande kontakt har skett under hösten.

En vidareutvecklad palliativ vård

Kommunen registrerar i Svenska Palliativregistret. Via registret synliggörs förbättringsområden gällande palliativ vård/vård i livets slut. Till registret rapporteras tolv olika kvalitetsindikatorer. Resultatet för 2013 visar förbättrade siffror på hela sju områden, vid jämförelsen sista kvartalet 2012 och sista kvartalet 2013. Arbetet fortsätter med målet att resultatet för de olika kvalitetsindikatorerna succesivt ska bli ännu bättre och en naturlig och självklar del av den palliativa vården.

Utveckla arbetet med förebyggande insatser inom IFO

Familjeteamet arbetar på uppdrag från en handläggare och syftet med familjebehandlingen är ytterst att undvika en placering av barnet. Dessa insatser förekommer dagtid men ibland även på kvällar. Kontaktfamilj, kontaktperson och stödjande samtal ingår också i det förebyggande arbetet. Föräldrar i kommunen har möjlighet att ta kontakt med Familjeteamet för upp till fem besök. Om behov kvarstår efter besöken görs ansökan och utredning om fortsatta insatser. Familjeteamet deltar vid föräldrautbildning i Mödrahälsovårdens och Barnhälsovårdens regi. Resursskolan innehåller delar som är förebyggande arbete. Antal biståndsbedömda insatser i öppenvård har ökat i jämförelse med 2012.

Arbetet med att starta en Familjecentral i samverkan med VG Regionen har återupptagits under 2013 och ett flertal möten har skett. Lämplig lokal finns att tillgå och diskussion kring fördelning av kostnader pågår.

Utveckla samarbete mellan IFO och skola/ barnomsorg

Samarbetet via Västbus är under fortsatt utveckling. Överenskommelse har träffats vilket innebär att en styrgrupp för Västbus ses ca 1 gång per månad. Vid styrgruppsmöten kan alla verksamheter boka tid för konsultation av aidentifierat ärende. I styrgruppen sitter representanter från ledningsgrupper i förskola, skola, socialtjänst, Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), habilitering och primärvård. Dessutom har varje verksamhet (skolan, BUP, Primärvården, Individ- och familjeomsorgen) möjlighet att kalla till Västbusmöte när behov av samverkan kring ett enskilt barn finns. Vid dessa möten är personal, inom respektive verksamhet, som är involverade och ansvariga i ärendet kring det enskilda barnet kallade att närvara. Antal möten i denna grupp avgörs av de enskilda barnens behov samt uppföljningsbehov. Utöver dessa strukturerade möten sker ett vardagligt samarbete mellan Familjeteamet och kommunens skola vid bl.a. elevvårdskonferenser och utbildning i RePulse.

Resursskolan Navet har varit ett samarbete mellan Sektor Omsorg och Barn- och utbildningssektorn under ett flertal år. På grund av förändrad lagstiftning har beslut fattats att ansvaret för resursskolan ska flyttas över till Barn- och utbildning.

Redovisning av effektmål

Mål	Enhet (% , kr eller antal)	Utfall 2013	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
ESS:					
Är du nöjd med hur tydligt man informerar dig om vilket stöd du ska få	%	91	100		
Är du nöjd med hur väl stödet stämmer med det du är beviljad	%	96	100		
Är du nöjd med hur personalen bemöter dig	%	100	100		

Mål	Enhet (%, kr eller antal)	Utfall 2013	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Är du nöjd med hur väl personalen vet vad du behöver stöd med	%	100	100		
IFO:					
Antalet biståndsbedömda insatser i öppenvård på hemmaplan skall öka jämfört med 2012	Antal	42	40	39,5	
Antalet placeringsdygn skall minska jämfört med 2012.	Antal	10 280	12 791	12 792	
Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd skall inte öka jämfört med 2012	Antal	117	115	116	
Utbetalat belopp för ekonomiskt bistånd skall inte öka jämfört med 2012	Kr	3 047	3 043	3 044	3 045
ÄO:					
Samtliga brukare skall ha en genomförandeplan	%	81	100	-	-
Samtliga boende på SÄBO/Demensenhet skall erbjudas riskbedömning enligt Senior Alert vad gäller risk för trycksår, undernäring, fall och munhälsa minst var 6:e månad.	%	100	100	94	-
Samtliga boende på Demensenhet skall erbjudas skattning enligt BPSD-registret för att hitta och sätta in åtgärder mot beteendemässiga och psykiska symtom vid demens.	%	40	80	-	-
Samtliga brukare som avlider och har kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser skall registreras i det nationella kvalitetsregistret för palliativ vård	%	100	100		

Enheten för stöd och service

Utifrån effektmålets resultat har man en hög måluppfyllelse vilket är positivt.

Individ- och familjeomsorgen

På grund av rådande omständigheter på enheten är inte alla resultat helt tillförlitliga. Men, utifrån utfallet kan man se en tydlig riktning åt det positiva hållet som man i dagsläget kan vara mycket nöjd med.

Äldreomsorgen

Utfallet är utifrån mätvecka 40 och då kan man tydligt se att förbättringar skett under året.

Investeringar

Under året har Håvestensgården färdigställts med tillhörande investeringar. Verkställighetsmodul i dokumentationssystemet Magna Cura har köpts in till Dalio, Individ- och familjeomsorgen och Enheten för stöd och service. Övriga inköp är reinvesteringar, det vill säga återanskaffning av uttjänta inventarier.

Sektor Barn & utbildning

Sektorns verksamhetsberättelse

Sektorschef: Helena Kronberg

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikels e
Intäkter	12 435	9 734	7 182	2 552
Kommunbidrag	125 887	125 559	125 559	0
Summa intäkter	138 322	135 293	132 741	2 552
Kostnader:				
Personalkostnader	-69 426	-69 448	-69 598	150
Övriga kostnader	-67 625	-66 537	-61 899	-4 638
Kapitalkostnader	-1 100	-1 140	-1 244	104
Summa kostnader	-138 151	-137 125	-132 741	-4 384
Periodens resultat	171	-1 832	0	-1 832

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsidé:

- Att främja barn, ungdomars och vuxnas lärande och utveckling i en trygg miljö.
- Att ta stor hänsyn till barn och elever i behov av särskilt stöd
- Att verksamheten präglas av god kvalitet, serviceanda och arbetsmiljö.

Sektor Barn & utbildning bedriver följande verksamheter

Barnomsorg:

- Pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare)
- Förskola på 6 enheter

Skolbarnomsorg -

- Fritidshem på tre enheter
- Fristående utförare bedriver också pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg och förskola med medel från sektorn.

Grundskola:

- Tre F-6 skolor
- En 7-9 grundskola
- Grundsärskola
- Gymnasieskola och gymnasiesärskola: Kommunen bedriver ingen verksamhet på gymnasienivå utan köper platser i andra kommuner och hos andra anordnare.

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikelse
Barnomsorg	22 559	24 061	23 218	-843
Grundskola inkl grundsär	60 161	61 196	61 184	-12
Gymnasieskola inkl gymnasiesär	35 628	34 722	33 300	-1 422
Ledningskontor	7 368	7 412	7 857	455
Totalt	125 716	127 391	125 559	-1 832

Analys av utfall per ansvarsområde

Sektor Barn & utbildning redovisar totalt för perioden ett underskott på -1 832 tkr

När sektor Barn och utbildning redan i början av året visade på ett starkt negativt ekonomiskt utfall, fick verksamheterna stränga krav på att hålla nere kostnaderna. Endast redan beslutad fortbildning fick genomföras. Verksamheterna har visat stor återhållsamhet med att sätta in vikarier och bara genomfört det mest nödvändiga materialinköpet. Återhållsamheten att använda investeringsmedel har inneburit att inköp av digitala verktyg inte skett trots stora behov.

Analys av utfall per verksamhet:

Barnomsorg -843 tkr

Den kommunala verksamheten har en positiv avvikelse på 60 tkr och resultatet varierar stort mellan de olika förskolorna. Vi har ett par förskolor med bara en avdelning som drar kostnader för att täcka alla behov av öppettider, kost och städ och inga samordningsvinster går att göra. Medan de förskolor med flera avdelningar har chans till samordning och mer flexibilitet. Kostnader för allergistäd och extra stöd har inneburit avvikelse från budget på två enheter. Köp av barnomsorgsplatser från fristående verksamhet och andra kommuner har en avvikelse på -903 tkr. Antalet barn i köpt verksamhet ökade under året och utfallet blev 55 st, 10 fler än förväntat. Varav Strömslott av och till bedrivit pedagogisk omsorg där 6 barn inte är budgeterade, -212 tkr. Öppen förskola är inte längre budgeterad verksamhet men sektorn dras fortfarande med personalkostnader, -21 tkr. Under året har även barnpengen för 2011 och 2012 justerats vilket påverkat resultatet.

Grundskola inkl grundsärskola -12 tkr

Kommunal grundskola inklusive fritids och förskoleklass visar ett utfall på -203 tkr. Extra personal är insatt för stöd och trygghet för 5 elever på Valboskolan och tilläggsbelopp är beviljade för stöd för två elever på de fristående skolorna. Ytterskolorna har gjort organisatoriska åtgärder med tanke på det sviktande elevantalet men en minimiresurs krävs ändå för att kunna driva en verksamhet med behörig personal. Obligatoriska särskolan visar ett överskott på +804 tkr där elevunderlaget har varit mindre än budgeterat. Verksamheten Svenska som andraspråk, SVA, utökas med fler nyanlända som i dagsläget drivs med stor hjälp av intäkter från Migrationsverket, -64 tkr. Vi har organiserat modersmålsundervisning i tre språk, thai, arabiska och somaliska, vilket ger kostnader för både lärare och extra skolskjuts. Köp av platser från fristående verksamhet och andra kommuner har en avvikelse på -550 tkr. Även här ökade antal barn än förväntat och utfallet var 8 fler än budget i fritidsverksamhet, 2,5 fler i förskoleklass och 5 elever fler i grundskola.

Gymnasieskola inkl gymnasiesärskola -1 422 tkr

Avvikelsen för gymnasiet är -1 917 tkr. Snittantalet för året var 281 elever och budgeterat antal var 266. Fler elever går fler än tre år i gymnasieskolan vilket innebär större kostnader än budgeterat. Elever som startar sin gymnasietid i IM eller IM språk gör samtliga minst ett år innan de börjar ett treårigt nationellt program. Elever som läser IM eller IMspråk är 43 st vilket är mer än en fördubbling från föregående läsår och dessa utbildningar är dyrare. 15 elever har börjat om åk 1 vilket också är en fördubbling från föregående läsår. 4 elever går om åk 2 eller 3 och 3 elever läser åk 4. Vi ser här att elevantalet inte minskar i den takt som är förväntat. Uppsagt gymnasieavtal för personal anställd av kommunen har lett till en extra kostnad på 180 tkr under hösten.

Gymnasiesärskolan visar ett resultat på +495 tkr.

Ledningskontor +455 tkr

Då flera tjänster såsom sektorchef, rektor 7-9 har varit vakanta har det inneburit en besparing, trots konsultarvoden och andra kortsiktiga lösningar. Konsult- och rekryteringskostnader har ett utfall på 491 tkr, poster som ej budgeterats för. Utbildningskostnaderna uppgår under året till 392 tkr vilket blir en avvikelse på +318 tkr enligt beslut om återhållsamhet.

Målarbete

Det finns olika former av barnomsorg inom kommunen men verksamheten har trots detta inte fullt ut kunnat tillfredsställa önskemål om nära lösningar. En extra, tillfällig, avdelning har därför varit nödvändig under våren för att täcka behovet.

Håvestens förskola har fått certifiering i "Grön flagg". Under 2013 har förskolan fått projektpengar från Hälsorådet för fortsatt arbete med hälsa och livsstil i fokus.

Utbildning av personalen genom metoden ICDP (förhållningssätt kring bemötande) har fortgått under året. Trots att sparåtgärd genomförts ska de som påbörjat denna utbildning få slutföra den. Högsäter skola har varit drivande inom projektet "Spirande utveckling" som slutförts under våren där föreläsare från Ung Företagsamhet och Umeå universitet har varit inbjudna för att prata om entreprenöriell pedagogik. Samarbetet inom V8 gruppen fortsätter för att stödja kvalitetsutvecklingen genom kollegial utvärdering och nätverkande.

Som ett led i kvalitetsarbetet har det under året skapats en rutin för uppföljning och rapportering av kränkingsärenden till kommunstyrelsen.

Mottagandet av barn och elever från andra länder innebär stora utmaningar när det kommer till att identifiera och möta de mottagna barnens behov. Stödbehovet har visat sig vara större än beräknat och verksamheten är i utveckling. I dagsläget går alla barn i årskurs F-6 som läser Svenska som andraspråk, SVA, på Ödeborgs skola. Tanken är att de där går en introduktionsperiod för att sedan bli lokaliserade till den skola de tillhör enligt upptagningsområde. De äldre eleverna får sin introduktion och SVA-undervisning på Valbo 7-9.

Under året har man arbetat med lärgrupper (pedagogiska café) de olika enheterna har haft olika fokusområden, se exempel nedan:

- Pojkar & Flickors resultat
- Genus
- Ämnesintegrering
- Stödbehov
- Språkutvecklande arbetssätt
- Betyg- och bedömning

Sedan GR:s genomlysning av verksamheten (from ht-13) har man satsat på en kommungemensam kompetensutveckling i grundskolan som handlar om formativ bedömning och kollegialt lärande.

Sedan ht-13 erbjuder vi tre språkval i år 7-9; Franska och tyska och nu också Spanska.

Barnen och eleverna skall känna att de kan vara med och påverka sin vardag i leken, undervisningen och sin arbetsmiljö. Gruppen, klassråd och elevråd är forum för att gynna inflytande och ansvar.

Samtliga enheter arbetar med revidering av likabehandlingsplan tillika plan mot kränkande behandling och reviderar dessa årligen.

Redovisning av effektmål

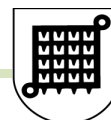
Mål	Enhet (% , kr eller antal)	Utfall 2013	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Barnomsorg:					
År 2013 skall andelen föräldrar som känner sig trygga med att lämna sina barn på förskolan vara 100 %	%	100	100	100	100

Mål	Enhet (%, kr eller antal)	Utfall 2013	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Grundskolan:					
År 2013 skall andelen elever som känner sig trygga i skolan vara 100 %	%	97	100	97,3	97,3
År 2013 skall alla elever uppleva en skola fri från mobbning eller annan kränkande behandling	%	84,9	100	76,4	76,4
I ett entreprenöriellt förhållningssätt i skolan är elevernas inflytande en viktig komponent. År 2013 är målet att andelen elever som upplever att de ges möjligheter att vara med och bestämma om skolarbetet 100%.	%	90	100	91,6	91,6
Strävansmål att 100 % av eleverna har fullständigt slutbetyg efter skolår 9	%	68,3	100	64	60

2013 års värden bygger på 2012 års enkätsvar. Siffrorna visar elever år 5 och 8 som angett svarsalternativen ibland, ofta eller alltid. Dock inte strävansmålen för slutbetyg. *71,8% om undantaget nyanlända elever..

Nyckeltal:

Verksamhet	2011	2012	2013
Förskola:			
Andel inskrivna barn av samtliga barn 1-5 år.(%)	62	64	72
Andel årsarbetare med ped högskoleutbildning(%)	54	60	60
Antal inskrivna barn per avdelning	18,4	19,41	19,75
Antal inskrivna	5,8	6,5	6,6
Pedagogisk omsorg:			
Andel inskrivna barn av samtliga barn 1-5 år (%)	9	8,6	2,9
Inskrivna barn per anställd	4,8	5,8	5
Barn i annan verksamhet:			
Andel inskrivna barn av samtliga barn 1-5 år i annan	3	2,3	3,1
Andel inskrivna barn av samtliga barn 1-5 år i enskild	9	10,1	13,0
Skolbarnomsorg:			
Andel inskrivna barn av samtliga barn 6-9 år.(%)		66	60
Antal inskrivna	18,7	18,87	22,77
Förskoleklass:			
Antal årsarbetare per 100	4,5	6,96	6,3
Grundskola:			
Andel lärare per 100 elever	7,8	8,53	8,86
Meritvärde år 9	180,6	190	191
Resultat i nationella prov år			
- Svenska	96,1	95,7	91,1
- Matematik	58,1	72,1	89,3
- Engelska	92	94,2	95
Gymnasieskola:			
Gymnasiebehörighet (%)	84 (Yrkesprog)	84 (Yrkesprog)	83 (Yrkesprogr)

Investeringar: +536

Investeringar för året uppgår till 839 tkr och har fördelats på IT- och datorinköp för 151 tkr och 688 tkr på investeringar i lokaler och möbler till skola och barnomsorg. Den positiva avvikelser är i linje med beslutet om återhållsamhet som togs under året.

Sektor Kultur & fritid

Sektorns verksamhetsberättelse

Sektorschef: Krystyna Skjelfoss

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikels e
Intäkter	1 738	1 809	1 689	120
Kommunbidrag	13 417	13 482	13 482	0
Summa intäkter	15 155	15 291	15 171	120
Kostnader:				
Personalkostnader	-6 281	-6 445	-6 241	-204
Övriga kostnader	-8 535	-8 236	-8 527	291
Kapitalkostnader	-367	-336	-403	67
Summa kostnader	-15 183	-15 017	-15 171	154
Periodens resultat	-29	274	0	274

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidssektorn har som uppdrag att bedriva och tillhandahålla bl.a. följande verksamheter och anläggningar:

- Fritidsverksamhet
- Idrotts- och friluftsanläggningar
- Föreningsstöd
- Stöd till studieorganisationer
- Turism inkl. turistbyrå
- Kulturverksamhet
- Biblioteksverksamhet
- Musikskola
- Fritidsgård
- Medborgarkontor
- Hemsida
- Annonsering

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikelse
Medborgarkontor & Bibliotek	7 195	7 166	7 138	-28
Musikskolan	1 518	1 527	1 598	71
Fritid	4 733	4 515	4 746	231
Totalt	13 446	13 208	13 482	274

Analys av utfall per ansvarsområde

Medborgarkontor, bibliotek, kultur -28 tkr

Den positiva avvikelsen om 141 tkr på personalsidan härrör från lägre personalkostnader p.g.a. sjukskrivningar.

Den negativa avvikelsen om 160 tkr på resultatenheten kultur och fritid härrör från:

Färgelandaboken, kvar i värde 95 tkr.

Krav - lägre intäkter som resultat av bättre lånerutiner, t.ex. påminnelse på sms eller mail.

Återvinning - högre kostnader p.g.a. storstädning efter skyddsronen.

Media - något högre kostnad för att förnya bokbeståndet.

Musikskolan +71 tkr

Den positiva avvikelser härrör från intäktsidan (fler elever på Musikskolan som ger mer intäkter).

Fritid + 231 tkr

Utbetalat aktivitetsstödet och lokalanläggningsbidrag är oförändrat från föregående år. För aktivitetsstöd var förväntningar flera aktiviteter. För Lokal och anläggningsbidrag ses effekter av minskade driftskostnader för föreningar. Föreningsägda samlingslokaler har inte varit uthyrt som förväntat. För Färgelanda ridanläggning har lokalkostnad och arrendekostnader reglerats och bokförs nu löpande på rätt år där det tidigare har kommit fakturor retroaktivt för flera år. Underhåll för Ragneruds badplats har inte genomförts som planerats.

Målarbete

Färgelanda kommun - en attraktiv kommun att bo och leva i.

Alla Kultur och fritids effektmål har som syfte att höja attraktivitet av vår kommun både för invånare men också för turister och ev. nyinflyttade. Vi strävar efter att alla mötesplatser, arrangemang, föreningar, musikskolan, biblioteket i Färgelanda kommun är inkluderande.

Centrumhuset är inte bara en plats där besökare möter litteraturen, får information på Medborgarkontoret etc., det är också en plats där besökare möter andra människor.

Vårt fokus är att fler ska få uppleva mer – det tror vi skapar en attraktiv kommun att bo och leva i. Kultur och fritid sprider verksamheten geografiskt i hela kommunen. År 2013 har vi invigt hembygdsavdelningen på biblioteket inklusive den samtida hembygdshistorian, vilket ger besökaren en insyn i livet här och nu i Färgelanda kommun och Dalsland . Arbete pågår.

Färgfesten organiseras i olika delar av Färgelanda kommun. Färgfesten har år 2013 varit i Järbo, en väldigt lyckad arrangemang med många besökare.

Två projekt i samverkan med Kultur i Väst pågår: Mitt livs berättelse samt Windows shopping där alla invånare i Färgelanda kommun involveras på olika sätt.

Kultur och fritid har arbetat med nya bidragsformer för att höja antalet av barn och ungdomar i föreningslivet, satsa på verksamheten samt skapa villkor för att utveckla föreningslivet. Arbete pågår.

Biblioteket har satsat på vuxenstudier, vi skaffar studielitteratur, en väldigt uppskattad verksamhet.

Vi arbetar för att höja servicenivå inom hela vår sektor genom interna utbildningar, diskussioner på APT och samverkan med andra sektorer.

Redovisning av effektmål

Mål	Enhet (%, kr eller antal)	Utfall 2013	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Fritid, andel nöjda	%		90	80	82
Bibliotek omdöme	1-5	4,7	4,7	4,6	4,5
MBK omdöme	1-5	4,5	4,7	4,7	4,6
Kultur, andel nöjda	%	85	82	81	81
Fritidsgården, andel nöjda	%	90	95	94	90

Mål	Enhet (%, kr eller antal)	Utfall 2013	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Musikskolan andel nöjda	%	91	100	94	90

Effektmål redovisas på årsbasis. Enkäter genomfördes i årsskifte 2013/2014.

Fritid: inga enkäter genomförda p.g.a. arbete med nya bidragsnormer

Biblioteket, skala 1 - 5

Öppettider 4,6
Service 4,9
Mediebestånd 4,8

Medborgarkontoret, skala 1 - 5

Öppettider 4,24
Service 4,7
Information 4,56

Nyckeltal

Verksamhet	2009	2010	2011	2012	2013
Simundervisning:					
Antal deltagare	225	224	203	179	217*
Nettokostnad per deltagare (kr)	724	790	512	592	618
Bibliotek:					
Besökare Färgelanda	88 953	86 477	94 736	89 144	81 914
Antal medialån	49 325	48060	44 628	47 559	46 326
Antal medialån/invånare	7,28	7,22	6,76	7,26	7,08
Antal e-böckerlån	44	50	173	429	586
Turisbyrå besökare v.25 - 33	1053	922	1353	1569	1275
Antal elever Musikskolan		154	177	186	214
* 23flyktingbarn					

Investeringar

Investeringar under året uppgår till 86,7 tkr. Bland annat har arbetet med att inreda Bibliotek/kultur påbörjats- hembygdsrummet, nya datorer. Musikskolan har investerat i musikmaterial.

Sektor Service

Sektorns verksamhetsberättelse

Sektorschef: Jan Myrén

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikels e
Intäkter	65 737	50 221	45 073	5 148
Kommunbidrag	44 511	45 472	45 472	0
Summa intäkter	110 248	95 693	90 545	5 148
Kostnader:				
Personalkostnader	-21 064	-19 336	-18 018	-1 318
Övriga kostnader	-67 652	-60 973	-59 155	-1 818
Kapitalkostnader	-16 956	-12 236	-13 372	1 136
Summa kostnader	-105 677	-92 545	-90 545	-2 000
Periodens resultat	4 576	3 148	0	3 148

Verksamhetsbeskrivning

Plan och Byggenheten arbetar med samhällsplaneringsfrågor, bygglov samt trafiksäkerhetsfrågor. Enheten svarar även för kommunens digitala kartsystem.

Teknik och arbetsmarknadsenheten arbetar med kommunens fastigheter, arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt ungdomsprojekt och ansvarar för kommunens skogar. I enheten ingår även den kommunala vuxenutbildningen som erbjuder grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Renhållningsverksamheten omfattar hantering av hushållssopor, grovavfall, farligt avfall och slam från privata avloppsanläggningar och kommunala reningsverk.

Kost och städverksamheten har ett tillagningskök som lagar lunch till Valboskolans elever och personal samt till ytterskolorna. Frukost och mellanmål till fritidsbarnen ingår också. Städområdena inom lokalvård är Valboskolan med tillhörande idrottshallar, Centrumhuset, socialkontoret på Furåsen, ytterområden på Håvestensgården, Kommunförrådet och Reningsverket.

It och kommunikation arbetar med drift- och support av kommunens datanätverk, telefoni och växel. Även reception- och vaktmästaruppgifter kommunhus ingår.

Servicesektorn svarar även för kollektivtrafik, skolskjutsar och färdtjänst, säkerhetssamordning samt markexploateringsfrågor.

Sektor service har även budgetansvaret för olika typer av medlemsavgifter typ Närf, Sveriges kommuner och landsting, Kommunalförbundet Dalsland, Dalslands Miljökontor, West Sweden, Väst-Vatten etc.

Viktiga händelser under året

Plan och Bygg. Arbetet med att aktualisera översiktsplanen från 2006 pågår, planen är nu utställd och planen förväntas antas av kommunfullmäktige våren 2014. En ny detaljplan vid Sägverksvägen är under uppstart. Planhandlingar finns framtagna i samråd med Valbohem.

Teknik och arbetsmarknad Ett större arbete med energikartläggning som påbörjades 2012 fortgår även 2013, detta har lett fram till att vi i år har satsat på att förbättra statusen på Kommunförrådet genom att ersätta uppvärmning med direktverkande el, till värmepumpar luft/luft samt utbyte av viss belysning till energisnålare armaturer med närvarovakter. Befintlig utebelysning är ersatt med LED lampor för att därigenom spara energi.

Valboskolan, byggnad B, träslöjd och tekniksäl har fått ny ventilationsanläggning med återvinning. Valboskolans Idrottshall, byggnad E har fått ny ventilationsanläggning med värmeåtervinning, samt en energieffektiv belysning i idrottshallen.

Samarbetsavtal 50% delfinansiering av handläggartjänst hos Arbetsförmedlingen fortgår även i år, detta för att effektivare satsa på åtgärder för att bringa ner arbetslösheten bland de yngre i kommunen. Satsningen har visat goda resultat.

Under sommaren har ca 37 ungdomar via kommunens feriepraktik kunnat få prova ett yrke som de har tyckt vara intressant. Vi har även inom vuxenutbildningen drivit ett projekt som heter "Sommarlovsentreprenör" med mycket gott resultat där flera ungdomar fått lära sig att bygga upp sitt eget företag och driva det en period.

Arbetet fortsätter med att röja våra samhällsnära skogar bland annat för att kunna visa på ett attraktivt framtida boende i god miljö.

Utbildningar för vår personal har genomförts inom motorsågshandling och skogsvård samt inom brandskydd.

Den kommunala vuxenutbildningen har i år återigen sökt och fått statsbidrag för Yrkesvux och Lärlingsvux genom ett samarbete med Uddevalla kommun.

Riktat statsbidrag för denna verksamhet förlängs med ytterligare ett år och ansökan för 2014 har påbörjats. Även då tillsammans med Uddevalla kommun.

Staten har också gett extra statsbidrag till kommuner som drabbats negativt av nedläggningen av SAAB i Trollhättan.

Det lokala kompetensrådet har formaliserats med företrädare inom näringslivet, utbildningsanordnare för vuxna och representanter ifrån Arbetsförmedlingen och kommunen. Rådet har till Kommunalförbundet Fyrbodal besvarat analysfrågor kring kompetensbehov för att ge möjligheter att planera rätt utbildning efter behoven på arbetsmarknaden.

Vatten och avlopp. Driftansvaret för Va-verksamheten ligger på Västvatten från 1 januari. Ansvaret för investeringsbeslut ligger på Färgelanda Vatten AB. Kommunens förvaltning svarar för beställarfunktionen. Kommunens driftsavtal på Rådanefors Avloppsreningsverk är uppsagt.

IT-avdelningen Fiberutbyggnaden fortgår och kommunen har upphandlat delar av stornätet av tre föreningar.

Upphandling av operatör gällande telefoni har pågått under hösten 2013 och är i slutfasen (januari 2014).

Virtuella Kontoret (VK), kommunens intranät har avvecklats och Färgelanda kommuns Information- och KommunikationsArea (FIKA) har upprättats.

Nytt licensavtal med Microsoft för hela organisationen. Ägandeskapet av IT-maskinparken ska utredas. Share Point ska införas under året i syfte att effektivisera användandet av filer.

IT-råd Omsorg är en bra funktion och liknande ska inrättas inom skolan.

Kost och städ. Kommunhusets lokalvårdare samt städområde har flyttats över från IT till Kost- och städ.

Valboskolans matsal har byggts om för att svara upp mot behovet av sittplatser under lunchserveringen. Matsalen är återinvigd och kallas restaurang. Ett vitrinskåp till restaurangen har inköpts genom projektet Sunda Tråden. Där visas en portion av dagens lunch samt utställningar om aktuella frågor ang. kost och hälsa, t.ex. sockerutställning, barn och ungdomars sömnbehov, matsvinn och hälsosamma livsmedelsval.

Tallrikssvinn i Valboskolan har uppmätts under några veckor. Genomsnittligt svinn beräknas till 20 tkr/år. Kommunen deltar i ett VG-regionprojekt "Minskat Matsvinn" och kommer att fortsätta arbetet

med att följa upp matsvinnet i de kommunala köken.

Personalen har haft miljödialog med Dalslands Miljökontor.

Lokalvårdspersonalen har haft fortbildning i bl.a. kemikaliehantering och varit på studiebesök i en kemifabrik.

Kostpersonalen har deltagit i en matlagningskurs. Ett mat- och miljöseminarium har anordnats av Dalslands Miljökontor, där samtlig kostpersonal utbildats för att kunna laga mera klimatanpassad mat.

Samtlig kost- och städpersonal har tagit miljöörkortet samt deltagit i en ergonomiutbildning.

Skolskjutstrafiken. Sektor Service har med hjälp av konsult genomfört en större genomlysning av skolskjutsverksamheten. Det har framkommit att vissa förändringar i regler, skoltider och samordningar mellan skolor skulle kunna innebära en väsentlig kostnadssänkning på skolskjutsverksamheten. Tyvärr har det visat sig svårt för skolan att schemalägga så att full besparingspotential uppnås.

Ekonomisk översikt

Belopp i tkr	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikelse
IT & kommunikation	17 760	18 318	18 019	-299
Teknik & arbetsmarknad	9 543	10 436	12 638	2 202
Plan & Bygg	1 055	1 464	2 549	1 085
Renhållning	536	430	582	152
Medlemsavgifter	11 327	11 704	11 684	-20
Kost & Städ	-286	-28	0	28
Totalt	39 935	42 324	45 472	3 148

Analys av utfall per ansvarsområde

Plan och Bygg

Överskottet på plan och byggenheten har i huvudsak tre orsaker.

Den ena är att personalkostnaden inte uppnått budget p.g.a. att plan och byggchefstjänsten varit obesatt under hela året.

Den andra orsaken är att aktualiseringsarbetet av ÖP 06 inte genererat kostnader som planerat.

Det kan även konstateras att intäkter av bygglovsavgifterna ökat mer än budgeterat.

Teknik och arbetsmarknad

Överskott hänförs till i huvudsak till mindre kostnader för snöröjning samt mindre planerat underhåll i Björnhuset. Vuxenutbildningen genererar också ett större överskott p.g.a. sent utbetalade statsbidrag.

Inom ansvar 4520, Internhyresfastigheter vht 0430 gick med underskott ca 200 tkr mot budget, på grund av högre underhållskostnader än beräknat.

Teknisk verksamhet vht 2020 gick med underskott ca 60 tkr mot budget.

Saneringsfastigheter vht 2022 gick ca 90 tkr bättre än budget.

Industrilokaler vht 7015, Björnhuset gick ca 1000 tkr bättre än budget p.g.a. att mindre planerat underhåll har utförts samt lägre kostnader för drift och energiän budgeterat. Industrilokal Plogvägen är såld 2013 01, den gick ca 250 tkr bättre än budget.

Förmedling av bostäder vht 7042, gick ca 60 tkr sämre än budget, fd Stationhus Ödeborg såldes 2012, men avstyckningskostnaderna belastar bokslut 2013.

Reservelverk vht 7211 gick ca 60 tkr bättre än budget. Fjärrvärmeförsörjning vht 7220, ligger ca 210 tkr sämre än budget (pga kulvertförluster).

Vuxenutbildningen med ansvar 4540 och 4541 har förbrukat ca 80% av budget. Detta tack vare riktat statsbidrag på 666 tkr och en kommunal intäkt från Integrationen på 300 tkr. Samtidigt har inte beviljade yrkesutbildningar för studerande i annan kommunen påbörjats i den omfattning som vi beräknat.

Något färre studerande inom gymnasial vuxenutbildning, men studerande inom SFI ökar.

It-avdelningen

Underskott på ca 300 tkr beror på avdelningen tillsett att kommunen betalar för alla allmänna licenser som utnyttjas. En genomgång av verksamheterna visar att vissa licenser nyttjats utan kommunen utgett rätt ersättning för detta. Licensavgifter på totalt ca 800 tkr avseende alla sektorer har inte fördelats utan belastat IT-avdelningen i bokslutet.

Kost och städ

Verksamheten genererar ett mindre överskott som i huvudsak beror på ökat antal betalande matgäster.

Målarbete

Plan och Bygg

En omfattande delegation är förutsättningen för att bygglovshanteringen skall kunna vara så effektiv som möjligt. Den delegationsordning som kommunen nu arbetar efter ger vissa möjligheter, men ytterligare utökad delegation är nödvändig för att fortkorta hanteringstiden för bygglov samt att minimera antalet sammanträden för Myndighetsnämnden.

Det krävs även att den som söker bygglov lämnar in kompletta handlingar för att hanteringstiden skall bli så kort som möjligt. Ett antal av bygglovärendena, där diverse avsteg görs från gällande lagstiftning, kräver att berörda grannar ges möjlighet att yttra sig. Denna typ av ärenden kan inte hanteras inom 4 veckor, då grannar har en lagstadgad yttrande-möjlighet på 3 veckor från det att ärendet kommit dem tillhanda. Med den nya bygglagstiftning som började gälla i maj 2011 finns krav på att bygglovsärenden skall vara avgjorda inom 10 veckor. Detta lagkrav på maximal handläggningstid utgör inget problem i Färgelanda kommun.

Teknik och arbetsmarknad

Genomfört planerade energieffektiviseringar samt asfalteringar av gång och cykelvägar i Färgelanda och Högsäter.

Kommunen har sålt industrilokaler, Gatersbyn 1:118 på Plogvägen 4 i Färgelanda under Januari månad gav ett överskott på ca 225 tkr.

Arbetslöshetens förändring mot samma period är inte så stor totalt sett, däremot så ser vi en sänkning beträffande ungdomsarbetslösheten med ca 6 % vilket är den största i Dalsland. Delfinansiering av handläggare med Arbetsförmedlingen för att särskilt satsa på yngre personer har visat sig vara lyckad.

Färgelanda Lärcenter skall möta näringslivets behov av utbildning. År 2013 skall 100 % av dem som genomgått utbildning tycka att förväntningarna uppfyllts.

Vuxenutbildning, som är en del i Färgelanda Lärcenter, har flera teoretiska distanskurser och framförallt Yrkesvux och lärlingsvux som vänder sig till näringslivets behov. Yrkesutbildningarna förekommer också i andra kommuner och då främst Uddevalla som vi sökt statsbidrag tillsammans med.

Ca 75% av alla "yrkesstuderande" har uppgett att de är nöjda eller mycket nöjda med utbildningen.

Kost och städ

Maten skall vara näringsriktig och varierad samt omtyckt av barn, ungdomar och personal. Servering ska ske i en lugn och trivsamt miljö. År 2013 skulle minst 75 % av eleverna vara nöjda med skolrestaurangen. Elevenkäten 2013 visar att 76 % är nöjda med skolmaten och miljön i matsalen.

År 2013 skall brukarnas och personalens upplevelse av att det är städlat och välordnat, samt att det finns fungerande städrutiner, vara minst 50 %. Enkäten 2013 visar att 78% av brukarna är nöjda.

Nyckeltal

Verksamhet	2013	2012	2011	2010
Internhyresfastigheter				
Total yta (kvm)	31 033	31 033	32 236	31 804
Kostnad per kvm (kr)	584	578	625	602
Uthyrd yta (kvm)	27 025	27 025	28 112	27 481
Kostnad per kvm (kr)	671	664	717	707
Outhyrda m2, i %	13	13	13	15
Fjärrvärme				
Kostnad per MWh (kr)	961	998	982	937
Försäljning MWh	4 033	3 990	3 837	4 668

Kommentar: Priset för anslutna fjärrvärmekunder var 2013 ca 731 kr/MWh exkl. moms (snittpris). Internhyresfastigheter betalar ett pris på 961 kr/mWh.

2013	M2	Total kostnad tkr	Total kostnad kr/m2 och år	Varav driftskostnader kr/m2 och år	Varav underhåll kr/m2 och år	Varav försäkringar och administration
Färgelanda	27 025	14 500	537	400	93	44

Kommentar: Ovan stående belopp är endast drift och underhåll, el, va och renhållning som verksamheterna själva betalar har bedömts till ca 4200 tkr. Underhållet har kunnat ökas från ca 50 kr/m2 (2012) till 93 kr/m2 vilket är bra då det tidigare varit eftersatt på grund av att budgeterade medel varit lågt.

Kost och städ

Verksamhet	2009 *	2010	2011	2012	2013
Skolmåltider:					
Producerat antal portioner per år	139 768	129 802	121260	117429	115075
Kostnad per portion (kr)	27,40	25,84	31,50	30,44	30,53
Äldreomsorg:					
Producerat antal portioner per år	132 972	129 301	114395		
Kostnad per helinackordering (kr)					
Kostnad/måltid:	44,80	45,23	49,00		

* Fr.o.m. 2009 är nyckeltalet räknat på utfall. Nyckeltalet gäller lunchmåltider, d.v.s. inte frukost och mellanmål till fritids.

Äldreomsorgens måltider grundas på en beräkning där helinackorderingar serveras 3 måltider/dag och övriga 1 måltid/dag (lunchgäster). Fr.o.m. 2012 ingår inte äldreomsorgens måltider i Sektor Service verksamhet.

It och kommunikation

Antal supportärenden per år:

2011	2012	2013
Ingen uppgift	1545 st	1866 st

*Skolans ärenden är ej inkluderade, from. 2014 kommer även skolans ärenden att ingå.

IT-avdelningen skall ge god service till kommunens verksamheter. Mätning har skett under året via elektroniskt verktyg. Svarefrekvensen är dock låg (5%). En ny Informationssida i FIKA har upprättats för support och engångsenkät planeras att skickas ut i syfte att få in fler svar.

Redovisning av effektmål

Mål	Enhet (% , kr eller antal)	Utfall 2013	Mål 2013	Utfall 2012	Utfall 2011
Bygglov	%	80	100	80	79
Park	%	i.u.	75	i.u.	i.u.
Fastighet	%	87	95	87	87
Fossil energi	%	4	3	6	7
Ungdomsarbetslöshet	%	15,4	13	21,5	21,8

Arbetslöshetssiffror December 2013 jämfört med December 2012

Andel arbetslösa av arbetskraften (16 – 64 år) December månad totalt (öppet arbetslösa och deltagare i program med aktivitetsstöd)

	2013	2012
Riket	8,7% (-0,2 %)	8,9 %
Länet	8,3 % (-0,2 %)	8,5 %
Kommun	8,9% (-1,2 %)	10,1 %

Andel arbetslösa av arbetskraften (18 – 24 år) december månad totalt (ungdomsarbetslösa, öppet arbetslösa och deltagare i program med aktivitetsstöd)

	2013	2012
Riket	15,6 % (-2,0 %)	17,6%
Länet	17,2 % (- 1,2 %)	18,4 %
Kommun	15,4 % (- 6,1 %)	21,5%

Investeringar

Teknik och arbetsmarknad har gjort följande investeringar

Projekt 8531, Små investeringar inom Internnhyresfastigheter ca 150 tkr

Projekt 8570, Energieffektivisering, på kommunhuset har nedlagts ca 390 tkr, Valboskolan ca 2 650 tkr, och kommunförrådet ca 160 tkr.

Projekt 8595, Installation av spånsugar i Högsäter och Ödeborgs skolor ca 240 tkr.

Projekt 8596, Ombyggnad av scen som har blivit utökad Matsal i Valboskolan ca 400 tkr.

Projekt 8597, Har omdisponerats till ombyggnad av slänt med trappor mellan Centrumvägen och fd "Tempohuset" ca 300 tkr.

Projekt 8598, Ombyggnad fd pellets pannrum mm. till vaktmästarförråd ca 150 tkr

Projekt 8600, Inköp inventarier Förskola Högsäter ca 22 tkr

Projekt 8602, Utbyggnad av lekplats Förskola Humlan Järbo ca 93 tkr

Projekt 8603, Inköp inventarier Förskola Ödeborg ca 27 tkr

Projekt 8604, Utbyggnad av lekplats Förskola Stigen ca 62 tkr

Projekt 8581 och 8582, Asfaltering av Gång och cykelvägar Färgelanda – Ödeborg samt Högsäter – Genevi är slutfört i början av september till en kostnad av ca 860 tkr. Kommunen har erhållit 50 % av investeringen i statsbidrag från Trafikverket.

Kost- och städ har investerat 45 tkr i en kombiskurmaskin till Håvestensgårdens städområde samt i nya bord och stolar till Valboskolans restaurang till en kostnad av 26 tkr.

IT-avdelningen har investerat i servrar, licenser och nätverksutrustning gällande FIKA & Share Point samt förstärkning av trådlöst nät (wifi) för verksamheterna.

Valbohem AB

VD har ordet

När vi summerar verksamheten 2013 kan det återigen konstateras att det varit en händelserik resa.

Året som har passerat har inneburit en fortsättning av omställningen i verksamheten med fokusering av våra resurser på kundnytta och värdesäkring.

En trend kan skönjas att antalet tomma lägenheter kan komma att minska. Det är bra med hänsyn till befolkningsminskningen och den finansiella oron som präglat året.

Detaljplanearbete har påbörjats för 2 fastigheter centralt i Färgelanda för att skapa möjlighet till framtida nyproduktion. Skiss-ritningar är framtagna utifrån de intresseanmälningar som inkommit, produktionskostnad och medföljande hyresnivå utifrån dessa gör att vi sannolikt måste omvärdera storlek på lägenheter så att vanliga samhällsinnevanare har råd att bo där.

Vi har utfört underhåll och förbättringar för 9 824 tkr det senaste året. En ökning med 2 250 tkr sedan föregående år.

I resultatet är det redovisat 5 053 tkr, resterande har aktiverats som värdehöjande investeringar. Vår stabila uthyrningssituation har gjort det möjligt att utföra mycket underhåll. Detta utförs i huvudsak med egen personal.

Våra låneplaceringar med fasta räntor gör att kreditriskerna minskat och ekonomin är lättare att planera.

Hyresförhandlingarna gav 1,8 % höjning vilket gav oss en bruttoökning på intäktssidan med 612 tkr.

Vi fortsätter att bygga ikapp det eftersatta underhållet, satsar på driftkostnadsminskningar, värdesäkring och kundnöjdhet.

Resultat för år 2013 slutar på en vinst på 196 047 kr.

Färgelanda 31 januari 2014, Leif Eriksson, VD

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Intäkter	35 176	35 985	36 478
Kostnader	-27 306	-27 650	-27 890
Avskrivningar	-3 905	-4 157	-4 229
Rörelseresultat	3 965	4 178	4 359
Finansiella poster	-3 880	-4 074	-4 164
Periodens resultat	85	104	195

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Anläggningstillgångar	143 157	142 375	143 020
Omsättningstillgångar	3 549	3 422	8 622
Summa Tillgångar	146 706	145 797	151 642
Eget kapital	8 773	8 971	9 309
Långfristiga skulder	130 537	130 431	135 350
Kortfristiga skulder	7 396	6 395	6 983
Summa eget kapital och skulder	146 706	145 797	151 642

Färgelanda Vatten AB

Verksamhetsuppföljning

Året har präglats av att lära känna de anläggningar och dess status som tillhör vatten- & avloppsverksamheten. Personalen har varit till stor hjälp att lyfta fram de områden där åtgärder behöver sättas in. Tidigt under året fann vi att Ödeborgs reningsverk inte fungerade som det var tänkt p.g.a. höga halter med fett i inkommande avloppsvatten. Problemet hade pågått sedan 2011 utan att några åtgärder vidtagits. Det fanns även andra väsentliga driftstörningar internt i verket som historiskt inte var lösta. Sammanslagning av beredskapsorganisation och driftsövervakning Munkedal Vatten AB genomfördes till halvårsskiftet 2013.

Ekonomisk analys

Flera åtgärder av akut karaktär har varit tvungna att göras som har saknat budgeterade medel;

- Eftersatt periodisk besiktning av Ödeborg och Högsäters reningsverk. Krav enligt tillstånd.
- Inkommande pumpstation till Högsäters reningsverk är renoverad efter att ha varit helt nedgången.
- Utredning och omfattande provtagning p.g.a. höga fetthalter i avloppsvatten Ödeborgs reningsverk.
- Akut ombyggnad av Ödeborgs reningsverk för att förhindra stora driftstörningar/kostnader samt fortsatt villkorsbrott.
- Oplanerade utbyten av pumpar på verk och avloppspumpstationer.
- Höga interna kostnader p.g.a. köpta tjänster från Uddevalla Vatten AB eftersom budgeterade medel saknas.
- Ökade kostnader för slamhantering eftersom del av slammet varit tvunget att behandlas av Uddevalla Vatten AB p.g.a. driftstörningar på Ödeborgs reningsverk.
- Personalens löneökningar ej budgeterade 2013.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2013
Intäkter	11 563
Kostnader	-11 875
Avskrivningar	-1 209
Rörelseresultat	-1 521
Över/Underskott VA Kollektiv	2 350
Finansiella poster	-829
Periodens resultat	0

Balansräkning

Belopp i tkr	Bokslut 2013
Anläggningstillgångar	32 657
Omsättningstillgångar	2 992
Summa Tillgångar	35 649
Eget kapital	2 500
Långfristiga skulder	29 156
Kortfristiga skulder	3 993
Summa eget kapital och skulder	35 649

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer Lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Koncernredovisning

Koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527-9485) och Färgelanda Vatten AB (556901-9630) som ägs till 100 % av kommunen. Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att Valbohem AB:s aktiekapital är eliminerat mot kommunens aktieinnehav i bolaget. I övrigt har elimineringar gjorts för interna mellanhavanden inom koncernen.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation 4.2.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar enligt plan sker fr.o.m. efterföljande kvartal som investeringen tas i bruk. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde.

Avskrivningar är kostnader som uppkommit genom att maskiner, inventarier och fastigheter har använts och förslitits under året. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens värde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen fastställt krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Eget kapital

Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar hur finansiering av investeringar med medel från verksamheten och lån och hur likviditeten förändrats under året.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likviditet

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

Egna kapitalets andel av det totala kapitalet uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

Budget- och Bokslutsberedningens yttrande kring 2013 års bokslut

Det är glädjande med ett positivt resultat på 22,5 miljoner för 2013. Resultatet är 14,8 mnkr bättre årets budgeterade resultat på 7,7 miljoner. Under våren redovisades prognoser där underskott inom delar av förvaltningen förelegat. Det är med glädje vi kan konstatera att idogt arbete från förvaltning och politiker har lyckats att begränsa underskottet. Med vidtagna åtgärder har kommunen uppnått en mycket god budgetföljsamhet.

Vi konstaterar att befolkningsutvecklingen är fortsatt negativ. Under 2013 har vi blivit 29 invånare färre i kommunen, det följer den långsiktiga trenden i Färgelanda. Det är en stor utmaning för kommunen att vända denna trend.

Att hålla rätt fokus i organisationen, genom att synliggöra var resurser läggs i det löpande arbetet och att beskriva konsekvenser och resultat av detta, är viktigt för den fortsatta styrningen. Politiken får därmed tillgång till bra beslutsunderlag.

Jan Öhman

Ordförande

Rune Månsson

Vice ordförande

Gunnar Hagstedt

Justerare

Revisionsyttrande

Revisionsberättelse för 2013

Till Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun

Vi har granskat kommunstyrelsens, myndighetsnämndens, valnämndens och kommunfullmäktiges beredningars verksamheter och, genom utsedda lekmanrevisorerna, verksamheten i det bolag som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse 2013".

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt Färgelanda kommuns revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse 2013". Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Vi vill understryka vikten av en tydlig politisk styrning.

Det har vid träffar bl.a. med verksamhetsföreträdare kommit fram att det råder en otydlighet i vem som är talesperson för majoriteten. Kommunstyrelsen har verkställt ärenden som har avgjorts utanför den kommunala organisationen. Ärenden som inte arbetats fram i kommunens beredande organ medför att orsakssambanden inte blir tydliga. Kommunstyrelsens ledamöter representerar sina partier proportionellt efter de röster partierna har fått i val. Detta ställer krav på att alla frågor bereds i de organ fullmäktige har beslutat. Öppenheten är avgörande för vår representativa demokrati.

Resultatet på omkring 22,5 miljoner kronor är ett mycket gott resultat. De finansiella målen har uppnåtts med marginal. Resultatet har sin grund i intäktsökningar. De består av den tidigare skattehöjningen (ca 15 mkr) och engångsintäkter (ca 6 mkr). Verksamheterna har haft en god följsamhet mot budget och redovisar en positiv avvikelse i driftsredovisningen med 3,2 miljoner kronor (mot föregående års minus 1,9 miljoner kronor).

I en svår personalsituation har det, att kommunchefs-, kommunsekreterar- och ekonomifunktionen varit i stort sett intakta under året inneburit en trygghet för verksamheterna. Vi ser dock mycket allvarligt på den rådande personalsituationen. Med anledning av den exceptionellt stora personalomsättningen på tjänstemannansidan relaterad till arbetsmiljö konstaterar vi, att kommunstyrelsen brustit i sitt ansvar för arbetsledning, arbetsmiljö och rollen som politiker.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar kommunstyrelsen, myndighetsnämnden, valnämnden och övriga beredningar samt de förtroendevalda i dessa organ ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2013.

Färgelanda den 20 mars 2014

Zaid Långström

Ingemar Lindhe

Roy Johansson

5 år i sammandrag

Kommunen						
Belopp i mnkr	2013	2012	2011	2010	2009	
Omsättning*	411,5	415,5	403,3	363,4	346,9	
Resultat	22,5	13,3	12,7	-78,4	-17,9	
Resultat exkl jämförelsestörande poster (AFA)	17,1	7,8				
Balansomslutning	225,9	272,7	268,3	248,4	304,4	
Ställda panter och ansvarsförbindelser	309,0	292,8	294,4	279,0	272,2	
Investeringsvolym	11,5	12,0	10,7	32,1	62,1	
Soliditet, %	39,5	27,8	22,9	19,6	41,8	
Antal anställda**	457	463	493	487	695	
Antal årsarbetare**		436	432	i.u.	462	
Antal invånare	6 520	6 549	6 606	6 654	6 691	
Skattesats	22,76	22,76	23,19	21,69	21,69	
Resultaträkning						
Verksamhetens intäkter	82,3	94,5	82,4	67,1	57,6	
Verksamhetens kostnader	-376,2	-387,7	-375,5	-360,0	-352,7	
Avskrivningar	-10,5	-11,5	-11,9	-81,2	-11,5	
Verksamhetens nettokostnader	-304,3	-304,7	-305,0	-374,1	-306,6	
Skatteintäkter	244,0	239,0	239,5	225,9	216,4	
Generella statsbidrag	83,2	80,9	80,4	70,4	72,8	
Finansnetto	-0,3	-1,9	-2,2	-0,6	-0,5	
Årets resultat	22,5	13,3	12,7	-78,4	-17,9	
Balansräkning						
Anläggningstillgångar	194,5	200,1	197,3	200,9	250,4	
Omsättningstillgångar	54,1	72,6	71,0	47,6	54,0	
Summa tillgångar	248,6	272,7	268,3	248,4	304,4	
Eget kapital	98,2	75,7	61,5	48,8	127,3	
Avsättningar	2,3	15,9	13,5	10,8	9,8	
Långfristiga skulder	90,0	111,3	116,6	92,7	81,2	
Kortfristiga skulder	58,1	69,8	76,7	96,1	86,1	
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	248,6	272,7	268,3	248,4	304,4	
Ställda panter och ansvarsförbindelser	309,0	292,8	294,4	279,0	272,2	
Finansiella nyckeltal för kommunen						
	Mål2013					
Resultat / Skatter & bidrag	2,4%	6,9%	4,2%	4,0%	-26,5%	-6,2%
Soliditet	30%	39,5%	27,8%	22,9%	19,6%	41,8%
Likviditet	10 mnkr	23,9	32,2	32,2	8,2	25,8
Räntabilitet på eget kapital %		22,9%	17,6%	20,6%	-160,7%	-14,1%
* Omsättning är definierad som summan av verksamhetens intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag						
** Nytt personalsystem 2010, kommunen följer nu SKL:s rekommendationer.						

